PAZAR
24 TEŞRİNİSANİ 1929
4 üncü sene, No 1359
NUSHASI 5 KURUSTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 inci sahifede:
1— Almanya mahvedilebilir!
2— Dünyanın şeytanı
3— Son haberler
3 üncü sahifede:
1—Ticaretimiz buhran geçiriyor mu? 2-Kardeşini neye vurdu
4 üncü sahifede:
1— Düşündüklerimiz, 2-Felek, 3- Hikâye, 4- Roman
5 inci sahifede:
1-Kadın kazancı, 2-Mahkemeler
8 inci sahifede:
1-M. mektepleri talebesine ders

Gazi Hz. inin hasbihal ve nutukları

Büyük Reisimizin şimdiye kadar hiç neşredilmemiş ve mahrem kaydile kalmış olan bu nutuk, beyanat ve hasbihallerini salı gününden itibaren neşre başlıyoruz..

Sevgili gazimizin nutuklarını ve neşredilmemiş beyanat ve hasbihallerini yarından itibaren neşre başlıyacaktık. Fakat Anadolu'daki bayilerimizden siparişlerini tezyit için her gün telgraflar almaktayız. Bu telgrafların henüz arkası alınmamıştır. Muhtrem Anadolu karilerimizi bu kıymetli yazıları okummaktan mahrum etmemek için neşrini salıya tehir ettik.

" Bursada nutkundan bir parça: Efendiler, millet le böyle yakından, teklif ve tekellüfsüz musahebede bulunduğumdan dolayı ne kadar bahtiyar olduğumu tarif edemem. Çünkü her ne vakit milletimin karşısında kendimi görsem, her ne vakit efradı milletimden bir kaçının yüzüne ve gözüne baksam oradan ruh ve vicdanıma gelen nur, benim için en kıymetli bir feyiz ve ilham şulesi oluyor.

Üç buçuk senelik tecrübelere bakarak hükmediyorum ki, bundan böyle de millet, mesai ve teşebbüslerime muzaheret edecektir.

Efendiler, bir noktayı hatırlatmak isterim: Hiç bir noktada en ufak ve en büyük meselelerde milletimi sözlerimle ve hareketlerimle aldatmamış olmakla müftahirım. (alkışlar) Yapacağım, yapacağız, yapabiliriz dediğim zaman behemehal onda kanaatim vardır.

Meselâ: Beni ilk Başkumandan intihap ettikleri gün düşman ordusu Sakarya'ya geliyordu. İtiraf etmek lâzım ki, ortalıkta büyük bir betbinlik vardı. Fakat ben, behemehal düşmanı mağlûp edeceğiz, demiştim. Bu sözümü şöyle böyle ortaya atılmış bir söz telâkki edenler olmuştu, o sözü heyecandan mütevellit bir lâftan ibaret zannedenler bulunmuştu. "Bunu yapacağız diye milleti iğfal etmeyiniz. Çünkü maddeten imkân yoktur. Beyhude yere memleketin harabisini tevsi etmeyiniz. Ne beis var bir müddet te istiklâlden mahrum olarak yaşıyalım. Sonra çalışır, yeniden istiklâlimizi alırız. Beyhude yere kan dökmektense Sevr muahedesini kabul edip bu sayıfayi kapatalım,, diyenler olmuştu. Ben ise o insanlara behemehal muvaffak olacağız, diyordum. Aklım, ferasetim, milletteki bu istidadı görmüştü. Onun için behemehal yapacağız! diye kuvvetli bağırıyordum.

İşte efendiler, bugün de ayni kuvvet ve kanaatle söylüyorum, millet bana muavin ve müzahir olursa, bu millet ve memleketi parlak tecellilerle istikbale doğ ru yürütmek imkânını buluruz, bunda da muvaffak oluruz, olacağız... diyorum. (Sürekli alkışlar).

BANKALARA DAİR

Kim düşünebilirdi ki, umumî harp, bütün eski telakkileri, esas usulleri, elhasıl umumî hatta her şeyi kökünden sarsacak?

Umumî harp, bilhassa; dünyanın iktisadî hayatını altüst etti. Her devletin, her memleketin, her ailenin iktisadi müvazenesini bozdu. Bu meyanda bankalar, o umumî buhranın şiddetini çok çektiler. Harbin devamı sıralarında ve ondan sonra bir çok bankaların batması, milyonlarca kişinin canının yanması bankaları yeni tedbirlere sevketmiştir. Bu yeni tedbirlerin ruhu şu suretle hulâsa olunabilir: Her fırsattan istifade ile itibari takviye etmek...

Bugün her banka, bu sahada yeni yeni tedbirler almaktadır.

Bankanın manasında, itibar mefhumu esasen mevcuttur. Zamanımızda her hangi bir bankanın kuvveti, sermayesinden ziyade umumun bu banka hakkında beslediği emniyet ve itibarın derecesile ölçülür.

Bugün hakikat şudur ki, harpten sonra değişen bütün iktisat kanun ve nazariyelerine muvazi olarak, bankalar da yeni vaziyetler almak mecburiyetindedirler.

Bankaları yeni tedbirlere sevkeden belli başlı amiller şunlardır:

1 — Harpten sonra — galip ve mağlûp— her memleket sarsıldı. Bunların hepsi de hakiki kurtuluşlarını iktisadî vaziyetlerinin tanziminde arıyorlar. Her milletin bu cepheye kuvvet vermesi, banka muamelâtını çok arttırmıştır.

2 — Harbin yıktığını ve bozduğunu tamir için her tarafta para ihtiyaci arttı. Amerika ve diğer taraf memleket bankaları, bütün Avrupa'nın— hatta en ağır şartlarla — istikraz taleplerine maruz kaldılar. Her memleket İmmirat, Stabilisation ve saire için umduğu yerden para aradı.

3 — Banka muamelâtı, yalnız kemiyet itibarile değil, keyfiyet itibarile de artmıştır. Filhakika, harptan sonra bankalardan bir kalemde mühim istiterazlar yapılmıştır.

Bu suretle banka muamelâtı mütemadiyen kabarıyor, tabiî, idare masrafı da o nispette artıyordu. Bununla beraber her taraftaki para talebine rağmen fiyatlar daima düşkün kalıyordu.

Bu yeni amilleri karşılamak, kazanç ile masraf arasındaki muvazeneyi yapmak için yeni bir tedbir bulundu:

İdare masraflarının ve maliyet fiyatının tenzili...

İşte son zamanlarda en büyük bankaların tuttukları yol budur: Bankalar birleşiyor, bir taraftan daha büyük bir kuvvet haline geliyor, itibarları yükseliyor, diğer taraftan idare masrafı mühim miktarda azalıyor.

Neticede müstefit olan yalnız bankalar değil, memleketin iktisadıyatıdır.

Birleşme her zaman kuvvet yapar. Son zamanlarda bankalar arasındaki bu birleşme hareketi en ziyade Amerika'da göze çarpıyor. Bankalar bir araya gelerek dünya piyasasındaki itibarlarını mütemadiyen artırıyorlar.

Amerika'daki bu hareketin bir nazîresi de Almanya'da vakı oluyor: (Deutsche Bank) ile (Diskonto Gesellsshaft) müesseseleri daha birçok bankaları da alarak: (Deustce Bank und Diskonto Gesescihaft) nam altında birleşmişlerdir.

Bunların bir araya gelmesinden hasıl olan sermayenin miktarı (230) milyon İngiliz lirasıdır. Avrupa'da en büyük bir kuvvet haline gelen bu teşekkül, Amerika'nın yeni teşekkülleriile bir muvazene teşkil edecek...

Bankalar arasında bu birleşme cereyanı, elbette bir hesap neticesidir, bir menfaat icabıdır.

Aceba dünyanın gidişi böyle iken, biz ne yapıyoruz? Halkımız, banka mefhumunu nasıl anlayor? Şurada, burada küçük bankalar yaratmakla eylik mi, fenalık mı yapıyoruz?

Gelecek mekalemizde bu noktaları tahlil edeceğiz.

Siirt meb'usu
MAHMUT

Şehremini nezaman geliyor

Ankarada bulunan Vali vekili ve Şehremini Muhiddin B. bugün, kabil olmadığı takdirde yarın her halde şehrimize avdet etmiş bulunacaktır.

Cuma mı pazar mı?

Pek yakında kanun meclise verilecektir

".. Gayemiz taassuba, irticaa bir taviz veya rüşvet yermek değildir.. Böyle bir şey olamaz...,,

ANKARA, 23 (Telefonla) — Cuma ve Pazar münakaşası burada hâlâ devam ediyor. Meselenin değeride vardır. Mecliste de ayni hararetli cereyan yürüyor. Bu yüzden muamelâtımız çok zarar görüyor.

Bununla beraber bugünlerde bir kanun lâyihası halinde Meclisin heyeti umumiyesine verilmesi düşünülmektedir.

Günlerin isimlerini değiştirmek, yani Pazara Cuma demek taraftarı olanlrın fikri, bazı gazetelerce anlaşılmamış gibi görünüyor. Burada rerkes meseleyi yalnız iktisadî ve amelî noktadan mütalâa ediyor. Yoksa ıslâhat işlerinde radikal olmak lüzumunu kim takdir etmez, Bu fikirde olanlardan bir zata sordum:

— Niçin doğrudan doğruya cepheden gitmiyorsunuz? İsimleri değiştirmek istiyorsunuz?

Bana dedi ki:

— "Yanılıyorsunuz. Bu işte cepheden ve yandan gitmek yoktur. Tatbikatta meydana çıkabilecek bir mahzurdan sakınıyoruz. Eğer doğrudan doğruya Pazarı tatil günü yaparsak maksadın mühim bir kısmı hasıl olur. Fakat daima açıkta bir nokta kalacaktır: Halkımızın Cumaya karşı an'anevî, dinî bir merbutiyeti vardır. Kanunen çalışma günü olduğu halde Cuma gününü yarım tatil yaptırmaktan ekseriyeti menetmek müşkül olacaktır. Sonra Cuma namazı.. Bence bizim taraftar olduğumuz şekil daha geri değil, daha radikaldir. Gayemiz taassuba, irticaa bir taviz ve rüşvet vermek değildir. Memleketimizde artık böyle bir şey olamaz. Böyle düşünmek Türk efkârı umumiyesine, Türk aklı selimine karşı bir iftira olur!,,

Kara haber: Kış geldi

Iki günden beri başlıyan soğuklar devam edecek

Fatin Bey diyor ki: "Havaların fazla soğuması muhtemel değildir,,

Dünkü Konya treninden çıkanlar Konya ve civarında kar yağmakta olduğunu söylüyorlardı. Yolcuların ifadelerine göre Konyada kar iki üç parmak kadar yağmıştır.

İki gündür şehrimizde de soğuklar başlamıştır.

Artık herkes paltolarını giydi. Hanımların arkalarında kürklü mantolar ayaklarında şo-onlar görülüyor.

Dün bu hususta fikrini sormak üzre Fatin beye müracaat ettik. Bize dedi ki:

— Artık kış tamamile geldi. Soğuklar başladı. Bu soğuklar Balkanlardaki soğuk hava cereyanlarının neticesidir.

Havaların daha fazla soğuması şimdilik muhtemel değildir.

Şimdilik kar yağması da beklenemez. Fakat yağmurlar devam edecektir. Velhasıl artık kıştayız.,,

Türk Yunan

Müzakeresi yakında baslıyor

Yunan sefiri dün hariciye vekili ile görüştü

ANKARA, 23 (Telefon — Yeni Yunan sefiri ilk defa olarak bugün Hariciye vekilini ziyaret etmiştir. Mülâkat uzun sürdü. Sefir itimatnamesini yakında Reisicumhur Hz. ne verecektir.

Müteakiben Hariciye vekili ile muallak mesailin halline baş lanacaktır.

Gaip yahudi

İkinci bir Aynalıçeşme cinayeti mi?

İstanbul zabıtası esrarengiz bir tagayyüp hadisesinin tahkikile meşguldür. Bu hadisenin şekli cereyanı şöyle olmuştur:

Üsküdar da 71 yaşlarında eskici Eliyezar isminde bir ihtiyar Yahudi vardır. Eliyezar efendi teşrinisaninin 11 inci Çarşamba günü sırtında eski dolu torbası olduğu halde sokakları dolaşmağa çıkmış ve o zamandan beri tagayyüp etmiştir.

Gaip Elyazar ef.

Elyazar ef.nin üzerinde o gün 15 lira kadar parası varmış Çarşamba günü Üsküdarda Selimiyede bir kahveye girdiği görülmüş ve aradan 12 gün geçtiği halde hiç bir yerde izi bulunamamıştır.

İhtiyar eskiçinin intihar etmiş olmasına kat'iyen ihtimal verilmemektedir. Zaten böyle bir intihara da sebep yoktur. Bilâkis Elyazar ef. zengin bir eskici olarak tanınmış olduğu cihetle üzerinde külliyetli bir meblâğ var zannile bir batak haneye sürüklenerek: Bundan üç sene evel iki eskici Yahudinin başına gelmiş olduğu gibi katledilmiş bulunmasından bihakkın endişe ediliyor. Zabıta bu esraren giz tagayyübün iç yüzünü tenvir etmekle uğraşmaktadır.

Yükseliyor

Ingiliz lirası 1043 kuruş 30 paraya fırladı

Dün Ingiliz lirası gene yükselmeğe devam etti ve senelerden beri görülmemiş bir derece ye çıktı.

Dün İsterlin 1042 kuruş on parada açılmıştı. Bir aralık 1045,5 kuruşa kadar çıktı. Akşam üzeri biraz düşerek 1043 kuruş otuz parada kapandı.

Liret 8,92; altın 914 kuruştan muamele görmüştür.

Zannedildiğinden mühim!

Korsanlar Yeşilköy'deki soygunu nasıl yaptılar?

Mme. Keresteciyan ile haydutlar dün müvacehe edildiler - madam hadiseyi anlatıyor..

Haydutların tıknazcası bana: -Sus seni kurtaracağım yalnız gürültü etme! dedi. Ellerine yapıştım, öptüm. İstediğinizi alın fakat canıma kıymayın diye yalvardım, ağladım..

Mme. Hayık karakoldan çıkarken

Geçen gece Yeşilköy sahilinde korkunç bir deniz korsanlığı oldu. Beş meçhul şahıs deniz yolundan kayıklarla gelerek Şevketiye mahallesinde, Fidan sokağında Madam Hayık Keresteciyanın köşküne baskın yaptılar ve zavallı kadını tehdit ederek evi takımile soydular. Sonra da kimse tarafından rahatsız edilmeden geldikleri gibi döndüler. İki gün evel haber verdiğimiz bu cür'etkârane vakayı dün daha yakından, mahallinde tetkik ettik. Bir muharririmiz, Yeşilköyde Mme Hayık Keresteciyan ile görüştü ve vakayı en küçük tafsılâtına kadar kaydetti.

Köşkün vaziyeti nasıl

Olanı biteni Madamın ağzın

Soyulan köşk

dan dinlemezden evel Yeşilköyde soyçunculuk vakasına sahne olan köşkü tarif edelim: Bu köşk, istasyondan araba ile yirmi dakika mesafede, bir cephesi denize, diğer tarafı caddeye bakar, tek başına geniş bir çayırlığın ortasında ahşap, kırmızı tuğlalı zarif bir köşktür. Köşkün taksimatı derlı topludur. Altkatta odun ve kömür konmağa mahsus bir mahzen ve bunun yanında küçük bir uşak odası vardır.

Kocası Avrupaya sık sık giden Madam Hayik bir kaç senedenberi sahibi bulunduğu bu köşkte hemen daima yalnız otur maktadır. İlk yapıldığı zaman köşke bir defa hırsız girmiş, bir kaç halı alıp götürmüştür. Bundan sonra geçen geceki vakaya kadar köşkün istirahatını ihlâl eden bir hadise olmamıştır.

Vakanın kahramanı olan Madam Hayik, muharririmizi kabul ettiği zaman halâ kendini toplayamamıştı. Boğazı haydutlar tarafından sıkıldığı için sesi güçlükle çıkıyordu. Parmaklarında yer yer ısırıklar, boğazında tırmık nişanları vardı. Bize vekayii baştan nihayete kadar şöyle hikâye etti:

Zeki köşke kapılanıyor

Yirmi gün kadar oluyor. Bir sabah köşke çok iyi tavsiyelerle Zeki isminde bir çocuk getirdiler. Bu çocuk, bulunduğu yerlerde kendini sevdirmişti.

"İyidir, size bekçilik eder, öteberi hizmetinizi de görür" dediler. Biz de kendisini kabul ettik. Anbarlı köyünden 20 - 21 yaşlarında bir çocuktu. İlk günler, çok sadıkane çalıştı. Fakat aradan bir hafta geçmeden bir akşam baktım ki ağzı içki kokuyor. Sarhoşa nasihat kâr et-

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

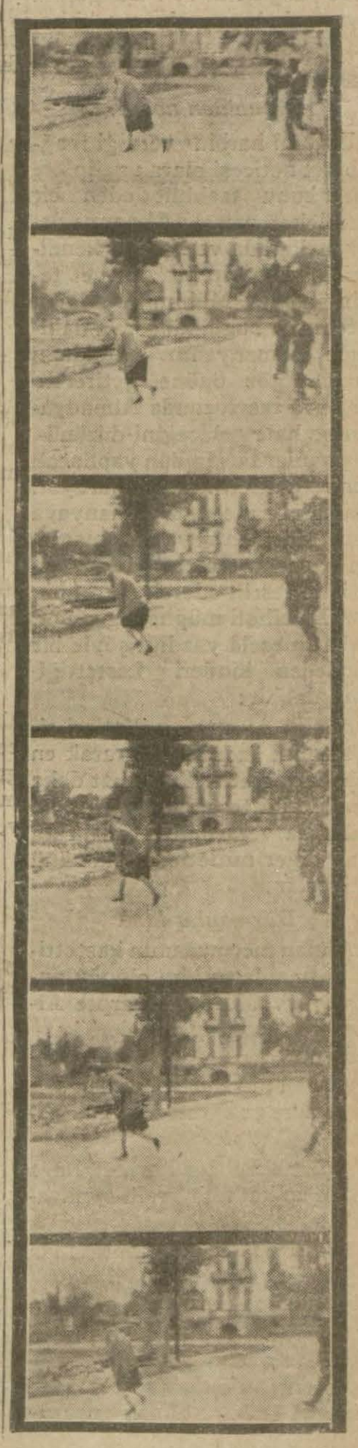

Müvaceheden çıkış ve Milliyet objektifinin önünden kaçış!..

Mektepliler müsabakası

28 inci haftanın birincilik neticelerini bu gün dercediyoruz. haftanın birinciliklerini kazanan yazılar şunlardır:

1 — Darrüşşafaka Lisesinden 257 Fethi Sezai Bey,

2 — Galatasaray Lisesinden 640 Hurrem Bey,

3 — Bursa Lisesinden 184 Necmettin Bey.

4 — Galatasaray Lisesinden 233 A. Sabri Bey.

Bu Beylerin idaremize müracaatla ikramiyelerini aldırmaları.

29 uncu hafta

29 üncü hafta başlamıştır. Perşembe gününe kadar çıkacak haberlerden en mühimini seçip cumartesi akşamına kadar gazetemize gönderiniz.

Hariçten Aldığımız Haberler

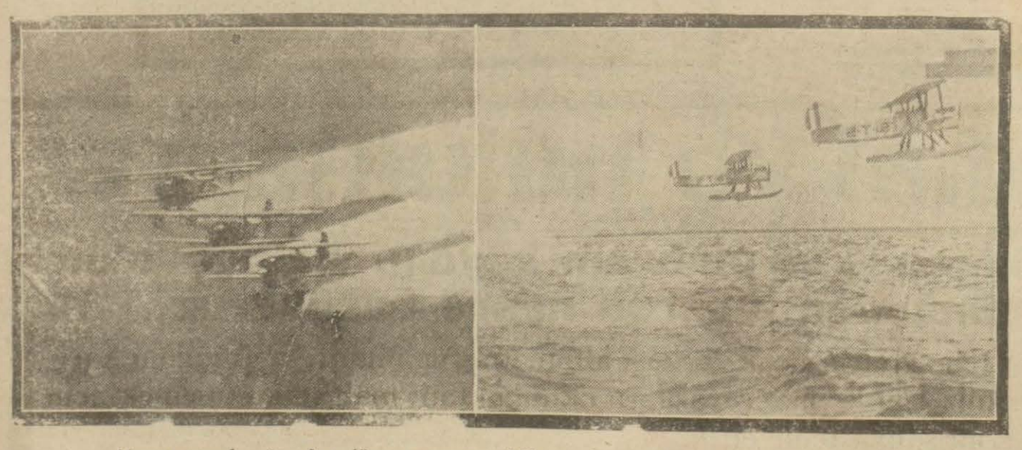

Almanyanın her tarafını düşman sarıyor, bilhassa her kanği bir zamanda yapılacak hava baskınına karşı Almanya müdafaasızdır

Almanya mahvedilebilir

Tahdidi teslihat sadece bir hayalden ibarettir!

Almanyanın etrafını saran bütün devletler gün geçti kçekuvetlerini artırıyorlar

Hava baskını

Almanyayı bir ande mahvedebilecek en büyük düşman bu dur!

Dünyada büyük hava filolarına sahip olan milletler bu kuvvetlerini bir kat daha arttırmak için hiç bir fedakârlıktan çekinmiyorlar. Hava kuvveti olmayan memleketler de icabında kendilerini müdafaa için bu kuvvetlere malik olmağa çalışıyorlar. Bu neyi gösterir?...

İstiklâl müharebelerinde hava filolarının oynayacağı rollerin her tarafta geregi gibi anlaşıldı değil mi?... Bu günkü Avrupada bazı yerler var ki havaî bir harp kuvvetine malik olamaz.

Düşünülen nokta?

Umumî harbin verdiği mağlubiyet neticesi olarak galiplere karşı bunu taahhüt eden bir memleket, meselâ Almanya denizde, karada ve havada kendisi için muharip bir kuvvet temin edemez. Mühim bir Alman mecmuası bugünkü şerait dahilinde Almanyanın bulunduğu vaziyeti göz önüne getirerek bir hava taarruzunda Almanyanın ne hale geleceğini düşünüdüşmanlar tarafından yapılacak yor ve karilerini düşündürüyor. Mamafi bu mecmua Almanyaya hangi düşman veya düşmanların havadan taarruz edeceklerini isim tasrih ederek zikretmiyor. Bu ciheti müphem geçiyor. Fakat meselâ yazdığı şöyle bir cümleden kimleri kastettiği anlaşılabilir:

«Galip Avrupa milletleri silâhlarının üzerine oturarak en asrî harp aletlerile bir kat daha kendilerini teşhiz ediyorlar ve müdafaa vesaitinden mahrum olan diğer milletlerin ölümünü istiyorlar.»

Düşmanlar kim?

Alman mecmuasının kastettiği düşmanların kim olduğu anlaşılıyor... Umumî harpte Almanyayı mağlup edenleri kastediyor...

Alman mecmuası bundan sonra sözüne şu suretle devam ediyor...

«Müstakbel bir harpte hava silâhı en kat'î bir rolü oynayacaktır.

İngiltere, kendi toprağında havaî bir taarruza hedef olacağını tecrübe etmiştir

Mağrur Britanya o zamandan beri, fazla olarak tahtelbahirin de inzimamile,taarruz edilemez bir ada krallığı olmak gururunu kaybetmiştir.

Muazzam Londra şehrinin müdafaası, hayatî mahiyetteki demiryolların ve Büyük Britanyayı baştan başa kaplıyan telefon hatlarının birleştiği noktaların havadan müdafaası için en son usullerle tertibat yapılmaktadır.

Fakat Alman vatanı silâhlarından mahrum edilmiş, hava kuvvetleri elinden alınmış bir haldedir. Havadan yapılacak bir taarruza karşı hazır değildir.

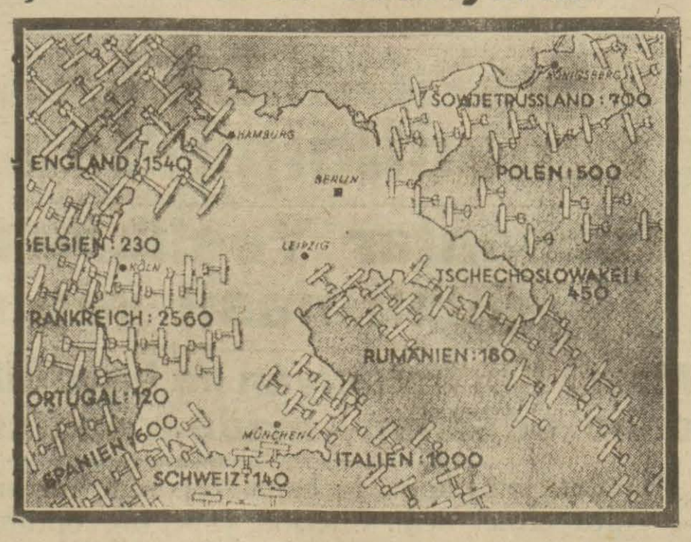

Almanyayı sağdan soldan saran devletlerin hava kuvetleri bu krokide görülüyor

Bir ande her şey biter!

İngilterenin hava kuvvetleri Avrupa kıtası üzerindeki diğer memleketlerin üzerine yollanacaktır. Havada filo filo üzerine uçuruluyor. Her iki taraflı tahdidi teslihat hususundaki resmî teminat bir hayalden ibaret kalıyor.

Fransada da bir takımları sivil tayyareciliğin askerî mülâhazalardan uzaklaştırılmasını söylüyorlar. Parislilerin bu kabil şikâyetlerini ciddî sanmamalı.

Lehistandan, Soviyet Rusyadan ve Çinden de bu tarzda haberler alınıyor. Havaî müdafaa endişesi mütezayit surette askerî hava seyrüseferile artmaktadır.

İstikbal harplerinde...

Çünkü istikbal harplerinde sivil ile asker tefrik edilmiyecek muharebe eden kuvvetle gayri muharip ehali ayırt edilmiyecek, kadın, erkek, genç ve ihtiyar seçilmiyecektir.„

Mekalenin muharriri, harpte en iyi müdafaanın tecavüz olduğunu ileri sürerek şu suali soruyor:

Fakat Almanya bugün taarruz edebilecek bir vaziyette midir?. Harpten beri on bir sene geçti, fakat Almanya bir tek hava filosuna bile malik olamadı.„

Ne yapmalı?

Mekaleyi yazan, bir tecavüz halinde Almanyanın maruz kalacağı vaziyetin vehametini tekrar nazarı dikkate vazettikten sonra şunu tavsiye ediyor:

Hava taarruzlarına karşı icabında halkı muhafaza için tertibat yapmalı, kimyevî gazlara mukabil fennî çareleri öğretmeli, hayatî mahiyette ehemmiyeti olan nebatat bu zehirli gazlardan muhafaza edilmeli, gece vukubulacak bir taarruz ihtimali karşısında her tarafı karanlık bir hale getirmeli. Bu gibi tedbirler yapılması kabil olan ve tecavüz değil, müdafaa mahiyetinde yapılabilecek olan bu tedbirleri mekale muharriri mümkün görüyor.

Filistinde

İlk hüküm

Bir köy 3 bin liraya mahkûm oldu

KUDÜS, 22. A. A. — Umumî ve müşterek mücazat hakkındaki emirnameye tevfikan ilk hüküm bu gün sadır olmuştur. Araplarla meskûn olan Asdod köyü 3 bin inğiliz lirası tediyesine mahkûm olmuştur, Bu köy Birituyadaki yahudi cemaatine hücum ve taarruz etmiş, olmakla ittiham edilen 12 köyden biridir. Diğer köylere tarhedilen cezalar daha sonra bildirilecektir.

Yeni tevkifat

YAFA, 23. A. A .— Dokuz arap tahrikâtta bulunmak töhmetiyle dün akşam tevkif edilmişlerdir. Şehrin her tarafında protesto makamında umumî grev yapılmıştır.

Yeni Zelanda zelzele

WELLİNGTON, (Yeni Zelanda 23. A. A. — Bu sabah burada şiddetli bir zelzele olmuştur.

Rusyada

Bir emir

Rusyaya avdet etmeyen memurlar idam edilecekler

MOSKOVA, 22. A. A. — Merkezî icra heyeti ecnebî memleketlerdeki Sovyet müessese lerinde çalışan Rus vatandaşlarından Rusyaya avdet etmek istemiyenler hakkında bir emirname neşretmiştir.

Bu emirnameye göre bu kabil eşhas hiyanetle ittiham edilecek, 24 saat zarfında idama mahkûm olacaklardır. Bunlara ait emval ve emlâk te müsadere olunacaktır.

İspanyada tapcu zabitleri

Hende, 22. A. A. — Bütün topçu zabitlerinin açığa çıkarılması hakkında iki üç güne kadar bir kararname neşrine Madritte intizar olunmaktadır. Diğer sınıflara mensup zabitandan ayrı bir kadro teşkil edilecektir.

Fransada

Klemanso

İhtiyar kaplan çok hasta

Doktorlar mukavemetin söndüğünü söylüyorlar

PARİS, 23 (A. A.) — M. Klemanso hali ihtizardadır.

PARİS, 22. A. A. — Bir üremi buhranından mustarip bulunan M. Klemansonun sıhhî vaziyeti halâ vahametini muhafaza etmektedir. M. Klemanso arada sırada kendine gelmekte ve yanında bulunan kimselerden bazısını tanıyabilmektedir. saat 23 te gene muayeneye gelecekler dir.

M. Briand ve Young planı

PARİS, 22. A .A. — M. Briand, Ren arazisinin tahliyesinden mütevellit beynelmilel vaziyet hakkında hariciye encümenine izahat vermiştir. M. Briand, Young plânının tatbik edilebilip edilemiyeceğinin Şubat nihayetinden evel anlaşılacağını söylemiş, bu plân tatbik mevkiine konulamadığı takdirde tahliye meselesinin varit olamıyacağını ancak tatbikine imkân hasıl olduğu takdirde Fransanın tahliye işini tacil için bir güna müşkilât çıkarmamakta menfaattar olduğunu ilâve eylemiştir.

PARİS, 22. A. A. — M. Klemansoyu tedavi eden doktor, ihtiyar kaplanın vücudundaki harikulâde mükavemetin artık sönmüş olduğunu söylemiştir. Doktor, teneffüsü kolaylaştırmak için ozon imal edecek bir alet getirtmiştir.

Meclis reis vekili

PARİS, 22. A. A. — Demokrat cümhûriyetçiler birliği âzasından M. Cautru 245 rey ile meb'usan reis vekiliğine intihap edilmiştir, diğer namzet M. Brune 242 rey almıştır.

İngilterede

Teslihat işi

M. Kellog'un mühim beyanatı

LONDRA, 23. A. A. — Ziyaretçilerin bir ziyafeti esnasında bir nutuk söylemiş olan M. Kellog, teslihatın şimdiden tenkis tahdidi mümkün olduğunu beyan etmiş ve Amerikanın Avrupa işleriyle alâkasını tamamen kesmesinin mümkün olmadığını beyan etmiştir.

Kömür meselesi

LONDRA, 22. A .A. — Nazırlar ile kömürocakları sahipleri arasında akdedilen konferans hiç bir netice elde edemeden dağılmıştır.

R - 101 BALONU

LONDRA, 23. A. A. — R-101 balonu bu gün iki yüz millik bir sefer yapmak üzre parlamento azasından ikisi kadın olmak üzre 72 zati hamil olduğu halde Cardington tayyare karargâhını terkedecektir. Balonda 180 kişi bulunacak ve öğle yemeği ile akşam çayı balonda yenip içilecektir.

Avam Kamarasının babası

İngilterede Avam Kamarasının en kidemli azası olan O' Connor ahiren 81 yaşında vefat etmiştir. Uzun seneler gazetecilik eden ve senelerden beri Avam Kamarasında aza olan O' Connor dan sonra Avam kamarasında kıdemli azalık mevkii şimdi Lloyd George tarafından kazanılmış oluyor. Lloyd George yirmi dokuz senedenberi fasılasız surette meb'us olarak Avam kamarasında bulunmuştur. Onun için "Avam Kamarasının babası" unvanın alacaktır.

Yunanistanda

Hırisostomos için ayin

Atina muhabirimizin bildirdiğine göre bu günkü pazar günü Yunanistan kiliselerinde mahut Türk düşmanı İzmir metropolidi Hırısostomos için bir ayin yapılacaktır. Bu merasime asker de iştirak edecektir

Bir şeytan!

"İki ayağının üzerinde durmadan yalan söyleyen adam!„ dedikleri işte bu..

Dünyanın hemen her tarafında zabıtayı kafese koyan ve Ceneralliğa kadar çıkan adam!

Geçen gün Pariste meşhur dolandırıcılardan bir serserinin yakalandığı telgraf haberi olarak yazılmıştı. Dün gelen Paris gazeteleri Michael Gorigan namındaki bu serserinin hayatı hakkında şayanı dikkat malûmat veriyorlar.

İrlanda tabiiyetinde olduğunu söyleyen Gorigan 884 de da doğmuştur. Fakat kendisinin bütün hayatı maceralarla geçmiştir.

926 senesinde Londra

Kendisi Meksikaya gitmiş, orada ceneral (?) olmuş ve 926

Gorigan'ın iki pozu

senesinde Londraya geldiği zaman İngiliz zabıtası tarafından şüpheli görülmüş, tarassüt edilmiştir. Meksikada iken nasıl kazanıldığı pek de malûm olmayan bir servet kazanmıştır. Londrada zabıtanın takibatından kurtulamiyacağını görünce Belçikaya gitmiş ve sahte bir isim taşıldığı için mahkûm olmuştur. Fakat cezasını ikmal edip de Belcikadan çıkacağı zaman birini fılandırmaktan kendini alamamıştır. Romanyalı bir tacir olan Jonesco isminde bir zenginle tanışarak kendisinden 500,000 frank vurmuştur..! Gorrigan sözde Amerikanın pek maruf bir petrol kumpanyasının mümessili olduğunu söyliyerek Jonesco yu ikna etmiş, sözde ona büyük menfaatlar temin edeceğini vadetmiştir. Romanyalı tacir neye uğradığını sonradan anlamış isede iş işten geçmiştir.

Bu vakadan iki sene sonra Gorigan Fransada Jonesko ile birbirlerine rastlayorlar. Hemen cıkarıp Joneskoya 500,000 frangı veriyor! Veriyor ama devrisi günde Joneskoyu görerek kendisinden 50,000 frank istiyor ve cebinden 1,000 İngiliz liralık bir çek çıkarıp gösteriyor. Fakat Joneskoya bir gün evel verdiği 500,000 franklık çeki banka kabul etmiyor. Lâkin Gorigan da Romanyalı tacirden son aldığı 50,000 frankı alıp ortadan kayboluyor. Gorigan tekrar gene Londraya gitmiş, orada kendini Amerikalı bir banker gibi göstererek Londralı bir sermayedardan 600,000 frank vurup savuşuyor! Kendisi tekrar Fransaya gelmiş, talihi sayesinde orada bir Amerikalı aileye tesadüf etmiştir. Bu ailenin itimadını kazanan Gorrigan bir gün bu ailenin evinde kıymetli mücevherat bulunduğunu anlamış ve tekrar gözden kaybolmuştur. Fakat Amerikalı karı koca, Gorrigan kaybolduktan sonra, mücevheratın yerinde yeller estiğini anlamışlardır. Gorrigan bu sene yazın Felemenkte bir çok dolandırıcılık yapmıştır. Sonra tekrar Fransaya gelmiş, oradan Almanyaya, Rusyaya gitmiştir.

Kendisi son zamanlarda gene Fransaya gelmiş, sözde bir kâğıt fabrikası açmak için bir şirket tesis edeceğini söylemiştir. Fakat Fransız zabıtası kendisini yakalamıştır.

Belçika Kralının günü

Belçika kralının günü olmak münasebetile ayın 27 inci günü Belçika sefir konağında bir resmi kabul yapılacaktır.

Son Haberler

Müzayede, münakasalar

Yeni kanun heyeti vekileye verildi

Müzayedeye iştirak edecek ecnebiler bir Türk vekil bulunduracaklardır

ANKARA. 23. (Telefonla) — Maliye vekâletinde hazırlanmakta olan yeni müzayede ve münakasa kanunu bu günlerde hey'eti vekileye taktim edilecektir. Yeni lâyiha devlet işlerindeki münakaşa ve müzayede ve ihale muamelâtının daha mütekâmil bir tarzda yapılmasını temin edecektir. Bu hususta vilâyetlerin noktaı nazarları alınmıştır. Hükûmetçe icra olunacak münakaşa ve müzayedelere iştirak edecek ecnebiler behemehal bir Türk vekil bulunduracaklardır.

Bursada gizli icrayı ayin edenler yakalandı

BURSA, 23. (Milliyet) — Şeh Ahmet namında biri mürit leri Hacı Hasan H. Kâmil ve Zeki ile birlikte icrayi ayın ederlerken zabıtamız tarafından cürmü meşhut halına yakalanmışlardır.

Bunlar niçin toplandıkları hakkında sorulan suale şaşkın bir halde "yemek için" cevabını vermişlerdir. Halbuki ortada yiyecek namına bir şey görülmemiştir.

Şeh Ahmet ve arkadaşları mahkemeye verilmişlerdir.

Muhittin Bey yarın geliyor

Son saat gazetesi mahkemeye verildi

ANKARA, 23. (Telefonla) — Vali Muhiddin B. yarın akşam İstanbula hareket edecektir.

Son Saat gazetesi iki gün evelki nüshasında çıkan "halk soyuluyor" serlevhalı neşriyatından dolayı mahkemeye verildi.

Tire'de kıymetli asarı atika bulundu

İZMİR, 23. A. A. — Tire'de yol inşaatı esnasında meydana çıkan asarı atika meyanındaki küçük heykellerin çok kıymettar oldukları yapılan tetkikattan anlaşılmıştır. Altın tezyinatın kıymeti büyük değildir. Bu asarın şehrimize getirilmesi takarrür etmiştir.

Aksayı Şarkta muharebeler

Ruslar top ve malzeme igtinam ettiler

MOSKOVA, 22. A. A. — Habarofskiden bildiriliyor: Aksayı şarkı karip ordusu kıtaatı bu ayın on yedisinde vubulan Çin taarruzunu deferderek bunları Çin arazisinde de takip eylemiştir. Sekiz binden fazla Çin neferinin ve üç yüz Çin zabitinin silâhı alınmış ve ayrıca on bin tüfek ve mühim miktarda top ve sair mâlzeme igtinam olunmuştur.

Cenvrede gazeteciler konferansı toplanıyor

LONDRA, 23. A. A.— Matbu'at mütehassısları konferansı tarafından verilen kararlarm tatbikini temin için gelecek pazartesi Cenevrede Lord Burmham'ın riyasetinde ikinci bir gazeteciler konferansı toplanacaktır.

M. meclisi

ANKARA, 23 (A. A.) — Büyük Millet Meclisi bugün reis vekili Refet beyin riyasetinde toplanmış ve ruznamede mü zakere edilecek mevat bulunmadığı cihetle perşembe günü toplanmak üzre içtimaa nihayet verilmiştir.

Izmirde mesai saatları

İZMİR, 23 (A. A.) — Bugünden itibaren devairde kış mesaisi saatlerinin tatbikine başlanmıştır.

Almanyada

Young planı

BERLİN, 23. A. A. — Kabine Young plânı aleyhinde arayi umumiyeye vuku bulan mü racaatte ekseriyeti mutlakanın lûzumuna karar vermiştir. Bu ekseriyetin miktarı 20 milyon Almandır.

Milliyetçiler

Kassel, 22. A. A. — Milliyetçiler kongresi açılmıştır. M. Hugenberg söylediği bir nutukta Young plânına şiddetle itiraz etmiş ve bu hususta verdiği takirir büyük bir ekseriyetle kabul edilmiştir.

Malî buhran

NEVYORK, 22. A. A. — Nevyork esham ve tahvilât borsası gelecek perşembe, cuma ve cumartesi günleri kapalı bulunacaktır.

Borçlar meselesi

MEKSİKO, 22. A .A. — Nevyork bankacileri beynelmilel komisyonu yeni reis M. Rubio yu vazifesine başlamadan evel Nevyorka gelmeğe davet etmiştir. M. Lamont tarafından vaki olan bu davet Amerika bankerlerini borçlar hakkında beynelmilel başka bir itilâf elde etmek için yeniden müzakerata girişmek arzusunda olduklarına delil addedilmektedir.

Kılıbık!

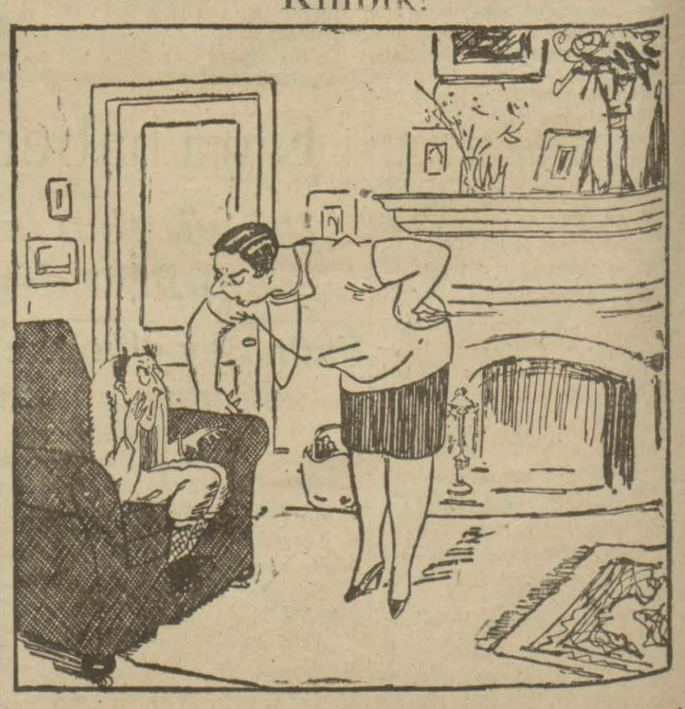

İzdivaçlarının seneyi devriyesi olduğunu unutan kocanın resmidir!?

Gecede 10 liradan ayda 300 lira..

Hele bu işte erkeklere ekmek kalmadı, kadınlar alıp yürüyorlar!

Erkeklerin endişesi nerede toplanıyor?..

Günün yıldızları ne kazanıyorlar?

İşin en kârlı tarafı ve halkın temayülü

Türk musıkısi de yeni bir zevka doğru mu gidiyor?

Hemen her çalgılı eğlence yerinde erkeklerin yerinde görmeğe başladığımız kadın san'atkârlardan bir grup

Kadın iş hayatma girdikten sonra erkeklere amansız mir rakip olmağa başladı.

Kadın doktor, kadın avukat, kadın memur, kadın daktilo... âlâ, fakat rekabet bu kadarla kalmadı. Ticarethanelerde, mağazalarda, otellerde, lokantalarda çalışan erkekler de çok geçmeden yerlerini kadınlara terketmeğe başladılar.

Bu arada yâni şu bir iki sene denberi kadın, erkeklerin elinden bir iş daha gasbetti: Hanendelik çok yakın bir tarihe gelinciye kadar bu iş tamamen erkeklerin elinde idi.

Kadın okuyucular, ancak pek hususî meclislerde, taganni ederlerdi. Bir müddettenberi Sirkeci lokantalarından başlayıp Beyoğlunun birinci sınıf birahanelerine varıncaya kadar her yerde kadın hanende görüyoruz.

Cazbant kasırgasından sonra..

Dün bu mevzu etrafında bir tetkik yapmağı muharrirlerimiz

den birine havale ettik. Maruf bir lokanta ve gazinonun sahibi muharririmize demiştir ki:

—Istanbulda kısa bir müddet devam eden cazbant saltanatının artık yerinde yeller esiyor. Bu bir kasırga gibi geldi geçti. Şimdi onun yerine umumî gazino ve lokantalarda eski alaturka saz heyetleri görülüyor ve Gülşeni musiki, Rehberi musiki (v. s.) gibi bir takım isimler işidiliyor.

Kendimi misal göstereyim: Bundan iki sene evel o zamanın modasına göre bir cazbant takımı kiralamıştık. Fakat gördük ki halk, cazbant gürültüsünden bıktı. Daha ziyade eski usul heyheyli şarkılara düşmeğe başladı. Biz de tuttuk alaturka bir takım kiraladık. Takımımızda dört te hanım var.

Istanbulda bir bir buçuk sene evele kadar hanendelerin ekserisi erkekti.Bu meyanda şimdi isimleri bile unutulmağa başlayan hafızlar vardır ki halk bunları dinlemeğe can atardı. Şimdi ise ne hafız filâna, ne bülbül filâncaya kimse kulak asmaz oldu. Nerede kadın hanende varsa her kes oraya koşuyor. Yalnız erkek çalgıcı ve okuyucularla iş görmek imkânı kalmadı.

Diğer taraftan Beyoğlunda yeni açılan bir gazino sahibi de diyor ki:

— Kadın hanendeler çok rağbettedir. Piyasadaki kadın okuyucular içinde temiz aile kızları az değildir. Öyleleri var ki, şarkı okurken yüzünü halktan tarafa dönmeğe utanır ve bir perde arkasına saklanırlar. Vakia, şarkıcılık oldukça kazançlı bir iş oldu. Pürüssüz ve oldukça ahenktar sesli bir hanım bir kaç şarkı okumak süretile gecede 5 liradan 10 liraya kadar para kazanabilir. Bunlar içinde tekke de okur gibi ezip büzerek okuyanlar olduğu gibi sesi hakikaten güzel olanlar da vardır. Beyoğlu ve İstanbulda geçimlerini gazino ve lokantalarda şarkı okuyarak temin eden hanımların adedi (70) den fazladır.

Yalnız bir noktada...

Hanımlar arasında sazendeler de yok değildir. Kadınlar en ziyade kanun çalarlar. Mamafi, sazendelikte henüz erkeklere hakkile rakip olacak vaziyete gelmediler. İmdiki halde şarkı okuyanların yüzde hiç olmazsa elli hatta altmışını kadınlar teşkil ediyor.

Bu nisbet gittikçe artmaktadır. Bu gidişle bir gün gelecek, piyasada şarkı okuyanlar içinde erkekler adeta (Ben) gibi kalacaklardır.

Artaki Ef[illegible] de söyliyor

Muharririmiz, bundan sonra meşhur markalı bir gramofon müessesi hesabına çalışan eski bir hanende ile görüşmüştür: Hanende Artaki efendi. Bu zat, diyor ki:

— Şurada burada şarkı okuyan müptedi şarkıcılara dair hiç bir fikrim olmadığı için size bunlar hakkında bir şey deyemiyeceğim. Esasen bunları sanatkârlar meyanında saymak doğru olamaz. Bunlarm fevkinde bir kısım hanende hanımlarımız vardır ki bunlar büyük bir kaç gramofon müessesesleri hesabına çalışırlar. Plâklara okuyan belli başlı san'atkâr hanımlarımız arasında Fikriye, Nebile, Nezihe, Afife, Belkis, Nazmiye, Sedat, Nihal, Suzan hanımlar, en güzideleridir. Bu hanımlar müayyen bir ücret mukabilinde ve okudukları parça nisbetinde

Sazendelikte yalnız erkekler henüz yerlerini tutabiliyorlar

para alırlar. Bu ücret, Plâk başına 50 liradan 150 liraya kadar tehalüf eder. Bazıları da yüzde itibarile yâni kazançtan hisse alırlar. Bu şekilde sanatkârın istifadesi daha çok olur. Çünkü 40 - 50 bin, hatta bundan fazla sürülen plâklar vardır. Bunlar tabiî okuyan şahsa epeyce bir kazanç temin eder.

En çok rağbet görenler!

En ziyade rağbet gören kadın sanatkârlar Fikriye, Nebile ve Afife hanımlardır. Bunlardan meselâ Fikriye hanımın 1000 liraya bir konser verdiği düşünülürse kazançları hakkında bir fikir hasıl edilebilir.»

Yeni bir musikiye doğru...

Artaki efendi sözü bundan sonra alaturka müsiki bahsma çevirdi:

— Eski müsiki artık kalmıyor. Son seneler zarfında alaturkalığını kısmen muhafaza etmekle beraber halkin daha ziyade hoşlanacağı bir şekilde tadil edilmiş bir takım şarkılar meydana gelmiştir. «Son hatıra» «Ruhumda bahar açtı..» «Neden hiç durmadan sevmiş bu günlüm?» «Kirpiklerinin her teli.»

«Şık şık» gibi şeyler bu meyandadır. Bundan maada şark müsikisi kokusunu kaybetmemekle beraber garbe daha ziyade yaklaşan eserler vücüde getirilmiştir. Ali Rifat, Muhlis Sabahaddin, Ali Riza beyler bu tarz müsikide besteler yapmaktadırlar. Şimdilik, her iki tarzdan da hoşlananlar vardır.

Modern Türk müsikisine karşı en çok istidat gösteren san'atkârlar Suzan, Afife ve Fikriye hanımlardır.

RADYO PROGRAMI

24/11/929 programları
(İstanbul ayarile)

İstanbul 1200 m. 5 Kw.
17.30 18.30 Saz heyeti Borsa haberleri.
18.30 20.30 Jazz-band, Orkestra Keller Bela: Ouverture romantique. Moussorgsky; Boris Godounoff, selection. Rameau: Tambourin, Bosk: Claire de lune. Dupont: Tendre babillage. Offenbach: La belle Hellene, potpourri. Tango orkestrası.
20.30 22.30 Saz heyeti, Anadolu Ajansı haberleri.

Belgrad 429 m. 2,5 Kw.
18.30 Koro heyeti ve tamborin orkestrası.
21.— Konser ve taganni.
23.— "Voyvodin" darülfünun talebesi konseri.
23.45 Dans havaları (Palas otelden).

Büdapeşte 550 m. 20 Kw.
18.15 Konser.
21.30 Jazz-band.
22.20 Violon solo, Me Z. Zzekely.
23.20 Tziganne orkestrası (Cafe Spolarich)

Bükreş 384 m. 12 Kw.
17.30 Orkestra.
21.— "Armonia" koro heyeti tarafından dinî şarkılar.
21.45 "Armonia" koro heyeti tarafından rumen şarkıları.
22.15 Violon solo: Frank, Lalo, Gaubert.

Glâviç-Breslav 253 m. 5 Kw.
18.20 Konser: iki solo cele tarafından.
19.15 Konser.
21.— Gramofon.
21.30 Tiyatro.

Moravska-Ostrava 263 m.10Kw
17.— Radio orkestrası.
20.— Konser
23.15 Büyük orkestra konseri.

Prag 487 m. 5 Kw.
19.— Taganni; Beethoven, Schubert, Schumann.
22.— Konser (Bırnodan)
23.— Askerî orkestra (Bırnodan)

Viyana 516 m. 15 Kw.
12.30 Koro konseri: Wagner'in "Die Meistersinger von Nürnberg" ve "Parsifal" operalarından bazı parçalar: 1500 kişilik bir heyet tarafından.
17.— Konser.
19.35 Taganni.
19.50 Quintette: Brahme.
20.30 Taganni.
21.— Tiyatro.

Program nihayetinde konser ve telsizle resim neşriyatı.

Mahkemelerde:

Bir ihtilâs davası

Dün mühendis Suphi Beyin muhakemesine devam edilmiş ve sahitler dinlenmistir

Dün ağırceza mahkemesinde Şehremaneti tamiratı mütemadiye mühendisi iken 670 lira 68 kuruşu zimmetine geçiren Suphi beyin muhakemesine devam olundu.

Suphi beye isnat olunan fiiller beş kalemde cemedilmiştir.

1 — Şişli ile Büyükdere arasında kendisine kullanılmak üzre verilen taşları Büyük dere Tayyare şirketine 35993 kuruşa satmış.

2 — Emanete ait ve o havalide istimal olunan silindiri mezkûr şirket emrinde çalıştırarak 8 teneke benzin ve 20 lira para alıyor.

3 — Bir takım taşları metre mikâbı 175 kuruş olduğu halde 180 e alarak Emaneti 7390 kuruş zarardide ediyor.

4 — Çayır başma çıkarılan taşların beher dönümü 50 kuruşa çıkarılırken daha fazla göstererek Emanetten 68 lira fazla alıyor.

5 — Bu taşların nakli için 120 kuruş verildiği halde 130 kuruş göstererek 14975 kuruş Emanetin zarar etmesine sebep oluyor ki yekûnu 670 lira 68 kuruş etmektedir. Dünkü celsede müteahhit Asaf ve Halil çavuş ile arabacı Kâzım dinlendi.

Şahitler bir taşalım ve satım meselesi olduğunu fakat kime satıldığını bilmediklerini, taşların nakli için iskeleler yapıldığını bildiklerini söyliyerek kısmen maznunun lehine şehadette bulundular.

Müddei umumî muavini Cemil bey evrakı okumak istediğinden mahkeme 7 Kânunuevvele kaldı.

—o—

Asker Rahmi efendini muhakemesi

Dün ağırceza mahkemesinde bir boks maçı neticesinde çıkan bir rakabet yüzünden Nebarı öldüren asker Rahmi efendinin muhakemesine devam olundu. Vak'ayı gördüğünü söyliyen ve Seyrisefainde çalışan amele Sadullahın vak'a gecesi nerede bulunduğu idareden sorulmuş ve cevapta da vazifesi başında bulunduğu cevabı gelmişti.

Mahkeme daha iyi bir şekilde mutmain olmak için Sadullahin kaptanlarını da dinlemek istemişti. Bunun için dün evvelce Halep vapurunda kaptan iken şimdi Fenerbahçe kaptanı olduğunu söyliyen Mümtaz kaptan ile kamorot Hikmet efendiler dinlendiler. Her iki şahit vak'a gecesi Sadullahın vazifedar olduğunu ancak gemi bağlı iken mucibi ceza olmakla beraber karaya çıkabileceğini söylediler.

Mahkeme diğer bir şahidi celbi için talık olundu.

Manto hırsızı

Suadiyede Süleyman beyin köşküne giren hırsız yalnız bir manto çalarak kaçmıştır.

MILLIYETIN EĞLENCELERI

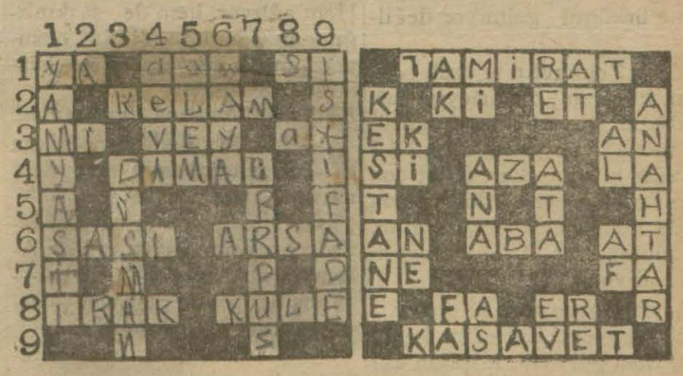

Bu günkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1.- Nida (2) Çatımın üstü (3) Nota (2)
2.- Söz (5).
3.- Nota (2) Nida (3) Fırlât (2)
4.- Ağzın üst kısmı (5)
6.- Çarpık hakşlı (4) Üstüne bina yapılmanış erazi (4)
8.- Arabistan (4) Yüksek, sivri bina (4).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1.- Sır sıklamdi (8).
3.- Hasım (6).
4.- İlaç (4)
5.- Elemin cemi (4).
6.- Hamura konan esas (4)
7.- Bir yemiş (6).
9.- Müstefit olmak

Bu gün
MELEK SINEMAŞINDA
en müşkilpesentleri memnun etmekte bir film olan
GECE GÜZELİ
Mümessilleri:
DOLORES KOSTELLO ve KONRAT NAGEL

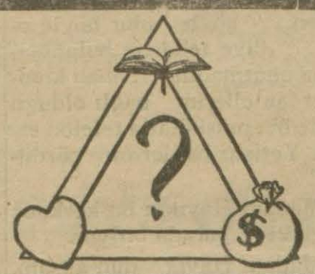

Venüs
KONSTANS TALMAÇ - MAKSUDİYAN
Sesli film

Bükreşe gitmek üzere şehrimizden geçecek olan
EDUARDO BİANKO
İstanbulda bir kaç gün kalacak ve yarınki 25 Teşrinisani pazartesi günü saat 16.1/2 de
OPERA SİNEMASINDA
yeni repertuvarile icrayi ahenge başlayacaktır.
Her akşam dahı saat 21.3/4 te çalacaktır.
Meşhur orkestra yeni 3 büyük virtuoz ile takviye edilmiştir.
Şimdiki programda 3 güzel sesli filim gösterilmektedir.
Meşhur ESTEL BRODİ tarafından taganni olunan
GENÇLER ARASINDA ve YÜKSEK ARZU
ile NORMA TALMAÇ in temsili
BUHRANLI GECELER

MELEK SİNEMASININ
önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren irae edeceği
TALEBE PRENS
filmi dünyanın en büyük rejisörü ERNEST LUBİÇ in şaheseridir.

İki saati güzel ve hoşça geçirmek isteyenler HARRİ LİTKİ ve VIVYRN GİPSON tarafından temsil olunan
ASRÎ KAZANOVA
filmini irae etmekte olan
ASRÎ SİNEMAYA
gitmelidir. Bu filmin mevzuu, yarı çıplak bir çok kadınların arzı endam ettikleri Parisin büyük bir müzikholinde ceryan etmektedir. Bu gün saat 16 1/2 da ve akşam saat 22 de Avrupanın en büyük müzikhollerinde oynayarak kesbi şöhret eden FERRY FERRETY nın son temsilleri

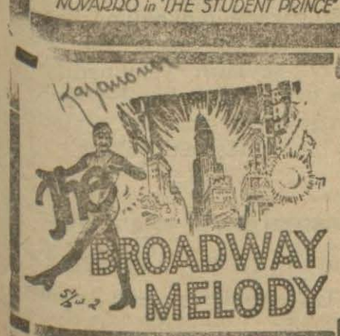

Şimdiye kadar vücude getirilmiş olan tamamile ve baştan başa sözlü ve şarkılı bu büyük filmi görmek, işitmek ve alkışlamak için hazırlanmız. Bu harikulâde eser yakında
ELHAMRA
Sinemasında gösterilecektir.
Metro Goldvin

Şehzadebaşı
HİLÂL Sinemasında
Bu günden itibaren
Bu senenin en büyük filmlerinden olan büyük artist (DUGLAS FAYERBANKS)ın en son temsil etmiş olduğu
ÜÇ SİLÂHŞOR
nam şaheser gösterilecektir.
Proğrama ilâveten; ayrıca komik mükemmel salon orkestrası

Bütün şehir ehalisi
ELHAMRA
SİNEMASI nın
bu hafta irae etmekte olduğu
ARTİST AŞKI
(Raşel)
sesli ve şarkılı filminin
POLA NEGRİ nin
en muazzam şaheseri olduğunu tasdik etmekte müttefiktir.

MONTE - KRISTO

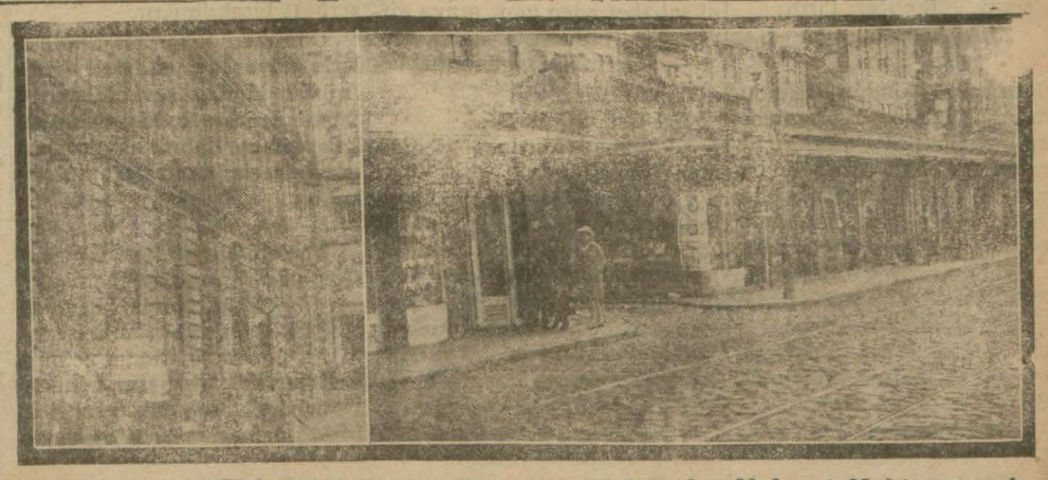

Divanı âlide hükûmete tazmınat itasına mahkûm olan Mahmut Muhtar paşadan henüz ses seda çıkmadı. Bu resim Paşanın katırcıoğlu hanı ile Şehzaede başındaki bir kısım mülâkini göstermektedir.

Zannedildiğinden mühim

Birinci sahifeden mabat

mez diye düşünerek o gece ses çıkarmadım. Ertesi günü yanıma çağırarak:

— Gençliğine yazık... Bu yaşta içkiye alışma... diye nasihat ettim.

Zorla içirdiler...

Zeki, ezildi büzüldü:

— Madam, dedi, ben içmiyecektim ama, Anbarlı köyünden bir kaç arkadaşım var. Bana zorla içirdiler.

Köpek nasıl ortadan kalkar?

Evimizde senelerdenberi beslediğimiz emektar bir köpek vardı. Zeki, vakadan bir kaç gün evel bu köpeğe musallat oldu. Bir sabah bana geldi:

— Madam, bu köpek uyuz oldu. Artık bir işe yaramıyor. Hem korkuyorum ki bana da hastalığı geçirmesin. Şunu öldürsek nasıl olur? dedi. Mümkün değil razı olamıyacağımı söyledim.

— Hiç, olmazsa Mösyö gelinceye kadar dursun, günahtır hayvana... dedim. Halbuki o dediğinden dönmedi:

— Ekmek ver diyorsunuz... yaklaşamıyorum. Öldürmekten başka çare yok... diyip duruyordu.

Mösyönün çiftesi nerde?

Zeki ertesi gün gene geldi:

— Mösyönün çiftesi vardı, ne oldu?

— Ne yapacaksın? dedim.

— Köpeği öldüreceğim.

Fena halde canım sıkıldı. Hayvana yürekten acıyordum. Hele çifte ile öldürülmesine hiç razı değildim. O zaman dedi ki:

— Benim tanıdığım çavuş isminde biri var. Onu çağıralım da ona zehirletelim. Köpek şöyle, köpek böyle... artık bıkmıştım:

— Ne yaparsın yap... Yalnız benim gözüm görmesin dedim. Köpeği ertesi gün zehirlemişler.

Zeki, köşkün bekçisi

Zekiyi alt katta yatırmağa başladıktan sonra yalnızlığa alışır gibi oldum. Yalnız arasıra içime ürküntü gelmiyor değildi.

Gece Zeki gelip te uşak odasının kapısını demirleyip yatmadıktan sonra benim de gözüme uyku girmiyordu, Saat 1-1,5 a kadar kitap okur, fakat çok defa lambayı söndürdükten sonra da kolayca uyuyamazdım. Ne olursa saat 1 ile 3 arası olur... diyordum.

Nihayet o gece saat 1 e doğru...

Vaka gecesi bekledim, bekledim, Zeki gelmedi. Kapının kol demiri kapanmamasından kuşkulandım. Uyuyamadım. Yatağımın içinde döndüm, durdum. Saat 1 e doğru idi. Kapının demiri gürültü ile indi. Ben bunu duyunca müsterih oldum:

— Oh... dedim, hele şükür Zeki geldi. Bir parça dalmışım,

Saat 2 olmalı idi. Yukarı katta yattığım odanın kapısı yumrukla büyük bir gürültü ile vuruluyordu. Yatağımda birdenbire doğruldum:

— Kim o?

— *Aç biziz!... Yabancı değil...*

Korkunç sesler:

— Aç! biziz dediler; yabancı değil... Aklım başımdan gitmişti. Onlar kapıyı çatırdatırken pençereye koştum: "Bekçi.. komşular... yetişin!" diye bağırmağa başladım.

Sesimi kendim de tanıyamadım

Öyle dehşetli haykırıyordum ki, kendi sesimi kendim de tanıyamaz hale gelmiştim.

Nihayet, bir çatırtı koptu, kapı kırıldı, biribiri arkasından beş siyah gölge içeri girdi:

Zifiri karanlıkta bir boğuşma

Lambayı söndürmüş olduğum için yüzlerim göremiyordum. Hava bulutlu, ortalık zifiri karanlıktı. O ande bir elin boğazımı sıktığını, bir başka elin de ağzımı tıkadığını duydum. Üzerime ilk hücum eden tıknazça, temiz giyinmiş bir adamdı. Hattâ boynunda kaşkol bile vardı. Kısık sesile, bir taraftan:

Dur bağırma! diyor, öbür taraftan da gırtlağımı sıkıyordu.

Sonra bir bıçak çıkardı:

— Çabuk paraların yerini göster! diye tehdide başladı.

— Her şey meydanda.. Alın, elinize ne geçerse alın! dedim.

— Biz, para istiyoruz...

— Paralar burda değil... Bankada durur. Cevabını verdim.

Biraz dinlenelim!

O zaman tekrar üzerime hücum etti. Arada gırtlak gırtlağa boğuşmağa başladık. O kadar uğraşmışız ki benim kadar o da yoruldu. Adeta güçlükle nefes alıyordu:

— Aman, dedi, dur... biraz dinlenelim!

İkimiz de minderin üstüne yığılmışız. Biraz sonra tekrar yerinden kalktı: Öteki odalarda eşyayı toplayanlara:

— Arkadaş arkadaş... diye seslendi. Sonra hep birlikte her tarafı aramağa koyuldular.

Bir kaç para cüzdanı içinde 35 lira kadar bir para ile 1500 lira kıymeti olan yakut kolyelerimi, yakut ve elmas kûpelerimi, altın saatimi, pırlanta yüzüklerimi ve daha bazı mücevherlerimi aldılar.

Sonra tekrar:

— Para... para! diye tutturdular. Evde sahiden param yoktu. Fakat buna hiç biri inanmıyordu. O sırada biri yanıma geldi:

Sen burada kalamazsın!

— Sen burada kalamazsın, aşağı inmelisin! dedi. Sonra kolumdan tutarak beni aşağı indirdi. Ötekiler yukarı katta buldukları eşyayı gecelik elbiselerime kadar birer birer topluyorlardı.

Aşağı indiğim zaman gördüm ki deniz tarafındaki pençerenin camı kırık pancurlar zorlanmıştır. Haydutların buradan girdikleri anlasılıyordu. Beni alt kat salona indiren genç merhametli bir adama benziyordu.

— Sus dedi, seni kurtaracağım. Yalnız gürültü etme! Bunların niyeti seni öldürüp evi ateşlemektir.

O zaman ellerine yapıştım. Şapır şapır öpmeğe başladım. İstediğinizi alın, fakat canıma dokunmayın diye yalvardım. Hem ağlıyor, hem de şaşkınlığımdan adamın ellerini okşuyordum. O bu yalvarıştan büsbütün merhamete geldi:

Kadın ağlamasına dayanamam

— Madam, dedi, ben kadın ağlamasına dayanamam... Seni mutlak kurtaracağım!

Ötekiler yokarda işlerini bitirdikten sonra aşağı indiler. Alacaklarını almışlardı. Birisi — galiba başları bu olacaktı — sesi pek kuvvetli çıkıyordu:

— Madam, dedi, hani çifteler?

Çiftelerin yerini tarif ettim, bulamamışlar. Tekrar geldiler. Birisi dedi ki:

— Çocuğu bulun. Çiftelerin yerini o biliyor.

Bunu işidince haşlanmış gibi oldum. Anladım ki Zeki de onlarla beraberdir. Eyvah dedim. Ellerimle başına su dökeyim, bu kadar kahrımı çekeyim de en sonunda bana bunu yapsın... Zeki! Zeki... diye bağırmışım. Birisi atıldı.

— Bağırma, dedi, Zekinin yanında da iki kişi bekliyor. Biraz sonra Zeki, sırtında palto, kasketi gözlerine kadar inik, yukarı çıktı.

Dedim ya, çamaşıra, elbiseye dair ne varsa ne yoksa almışlardı. Ben bir don bir gömlekle ayakta, bekliyordum.

Asıl korkulu dakika gelmişti. Başları olan adam sordu:

— Bu kadını ne yapacağız?

Korkudan yüreğim ağzıma geliyordu. Balkonun önünde aralarında bir fısıltı başladı. Beni sahabet eden genç araya girdi.

— Canım dedi, günahtır, bağlar bırakırız!.

Şef ısrar ediyordu:

— Olmaz. Mutlaka dediğimizi yapmalıyız.

Ben bunu duyunca gencin ellerine sarılıyordum. Azıcık herifin:

— Ben 20 senedir bu zanaatın içindeyim, sözümden dönmem... dediğini işidiyordum.

Nihayet genç ötekini kandırdı:

Birisi dedi ki:

— Bağlarız öyleyse...

— İp nerden bulacağız?

— Ben yukarda gördüm..

Gittiler, ipi alıp getirdiler. Bağlıyacakları sırada birisi parmağımdaki aliyans yüzüğünü görmüş. Ben farkında değilim. Baktım yanıma gelmiş parmağımı okşuyor. Korktum. Avrupa hırsızları böyle temasla insana zehir aşılarlar diye işitmiştim. Acaba bu da beni zehirliyor mu idi? Nihayet farkına vardım:

— Yüzük mü dedim? Onu da alın... Fakat kolay çıkmaz...

— Biz çıkarırız dediler ve parmaklarımı dişliyerek zorla çıkardılar. Sonra da bağlayıp gittiler.

Giderken: "Polise haber verirsen... şöyle olur böyle olur..." diye tehditte bulunmağı da unutmadılar.' Sabah komşulardan ellerim bağlı olduğu halde bin müşkülâtla telefon ettim. Yetişip bağlarımı çözdüler."

Madam Hayrıkın bu korkunç sergü zeşti burada bitiyor.

Madam Hayık dün akşam, arkasında eğreti bir hırka ile Polis mevkiine davet edilmiş ve şüphe üzerine zannaltına alınan sabık itfaiye şoförlerinden Mithat ile muvacehe edilmiş ve neticede bunun korsanlarla münasebeti olmadığı anlaşılarak serbest bırakılmıştır.

Dün Zeki de tanıştığı kimselerle müvacehe edilmek üzre Anbarlı köyüne sevkedilmiştir. Şüphe üzerine üç kişi daha yakalanmıştır. Zabıta haydutların izleri üzerinde olduğu muhakkaktır.

* * *

Madam Hayık her nedense resmini aldırmak istememiş fakat foto muhabirimiz, kendisinin hem karakola giderken hem köşke dönerken filmini çekmeğe muvaffak olmuştur. Madam H. yüzünü göstermemek için hırkasını başına çekmiş kaçarken:

— Bana bunu teşekkür makamında mı yaptınız? demekten de kendini alamamıştı.

Maarifte

Hukuk fakültesi

Imtihanlar için yeni şekil

Darülfünun Hukuk fakültesinde imtihanlar için bu sene bazı tadilât yapılması mukarrerdir. Bu şekle göre dersler, zümre halinde tespit edilecek ve alâkadar dersler bir zümre olacaktır. Her zümre imtihanı bir günde yapılacaktır. Bu suretle her sınıf talebesi derslerinden 3 gün zarfında imtihan edilmiş olacaklardır. Her zümre imtihanı arasında bir kaç gün müsaade olacaktır.

Bundan mada her imtihandan evel kur'a çekilerek talebelerin imtihan sırası tayın edilecek ve herkes buna göre imtihana girecektir. Halbuki bu gün talebe sırasız ve istediği zaman imtihana girmektedir. Bu tasavvur edilen tadilât fakülte meclisinde kararlaştırıldıktan sonra Darülfünun divanına verilecektir. Mamafi bu tadilâtın gelecek seneden itibaren tatbikine geçilmesi de ayrıca düşünülmektedir.

—o—

Ecnebî ve akalliyet mektepleri

Maarif Emanetince ecnebî ve akalliyet mekteplerinde yapılan tetkikat devam etmektedir. Müfettişler tetkiklerinin neticelerini rapor halinde tespit edeceklerdir. Vekâlet bu raporları tetkik ile bu mektepler meselesile ehemmiyetle meşgul olacaklardır.

—o—

Maarif müdür muavinliği

Maarif müdür muavinliğine tayin edildiği rivayet olunan ilk tedrisat müfettişlerinden Sıtkı beyin tayini henüz kat'iyet kesbetmemiştir.

Konser

Kadıköy Süreyya sinemasında yarın akşam Şark musiki cemiyeti tarafından büyük bir konser verilecektir.

—o—

Izmit iskân müdürlüğü

BURSA 23 (Milliyet) — Mudanya iskân memuru Remzi B. faaliyet ve muvaffakiyetinden dolayı Kocaeli iskân müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Izmirde at koşuları

Sonbahar yarışlarının ikincisi

İZMİR, 22. A. A. — Sonbahar at kşularının ikincisi güzel bir hava ile ve büyük bir kalabalık huzurunda yapılmıştır. Üç yaşındaki yerli ve arap taylara mahsus birinci koşuya giren beş tay arasında Şaban efendinin Süleyi birinci gelmiştir.

1929 senesi zarfında 1000 liradan fazla mükâfat kazanmamış halis kan ingiliz atlarına mahsus ikinci koşuda Refik beyin Mipekeli birinci gelmiştir. Mükâfat 600 lira idi.

Dört ve daha yukarı yaştaki halis kan arap hayvanlarına mahsus üçüncü koşuda Hüseyin efendinin Gümüşü birinci gelmiş ve 300 lira mükâfat almıştır.

Dördüncü üzüm koşusu ismi verilen hendikâp koşusuna üç ve daha yukarı yaştaki halis kan ingiliz hayvanları iştirak etmiş ve Refik beyin Estafet i birinci gelerek 1000 lira mükâfattan başka diğer hayvanların duhuliyelerinden kazanmıştır.

Dört ve daha yukarı yaştaki halis kan arap hayvanları arasında yapılan beşinci hendikap koşusunda Hakkı beyin Nasibi birinci gelmiş ve 400 lira mükâfattan başka diğer hayvanların duhuliyelerini almıştır Gelecek hafta yapılacak koşu ile mevsim koşularına nihayet verilecektir.

Meçhul ceset

Kuruçeşmede dere içinde bir ceset bulundu

Borçlu oldukları adama borçlarını vermemek için üç kardeş tarafından borçlu oldukları adamı Kuruçeşmede öldürülmüştür.

Bu müdhiş cinayet hakkında yaptığımız tahkikatı şudur:

Cuma günü öğleden sonra Kuruçeşmede dere içinde bir ceset görülmüş ve jandarmaya haber verilmiştir. Jandarma cesedin üzerindeki evmiştir.

Maktul: Pendikte oturan 30 yaşraktan maktulün hüviyetini tespit etlarında Abbasoğlu Receptir. ve üzerin de kurşun, saçma yaraları vardır.

İlk izler

Hadisenin bir cinayet olduğu meydandadır. Jandarma hemen tahkikata başlıyarak ilk izleri tespit etmiştir. Maktul Recep, Çarşamba günü Kuruçeşmeye gelmiş ve orada İsmail isminde birisinin evinde yatmıştır; Perşembe günü ayrılmıştır.

Borçlular

Tahkikat cinayetin faillerini meydana çıkarmaktadır. İsmailm Arnavut Hacı ve Üzeyir isimli iki kardeşi vardır. Bunlar koyun ticareti yapıyorlar.

Bir müddet evel maktul Recepten borç para almışlardır. Recep parasını bir çok defa istemiş ise de parasını alamamıştır.

Çarşamba günü de Kuruçeşmeye parasını istem üzre gelmiş o gece orada kalmıştır. Fakat gene parasını alamamış ve borçlu kardeşlerle ateşmıştır.

Recep Perşembe günü bunlardan ayrılmıştır. Fakat Hacı ve kardeşleri Recebi takit ederek dere içinde öldürmüşlerdir.

Hacı yakalandı

Jandarma cinayeti bu suretle tespit ettikten sonra katilleri aramağa başlamıştır.

Arnavut Hacı dün yakalanmıştır. Üzeyir ve İsmail meydanda yoktur.

Cinayeti itiraf

Hacı jandarmaya cinayeti tevil yolla itiraf etmiş ve demiştir ki:

"— Evet Recebi Üzeyir ve İsmailin öldürdüklerini duydum. Canım sıkıldı; korkumdan haber veremedim. Ben cinayette bulunmadım,,.

—o—

Bir köşk yandı

Dün Arnavut köyünde Ayazmada bir yangın olmuş ve Halim paşanın yedi odalı köşkü yanmıştır.

Köşkte ihtiyar ve fakir bir kadın oturmakta imiş. Bu kadın çamaşır yıkarken bir kıvılcım sıçramış ve yangın bundan zuhur etmiştir.

Yalnız bu ev yandığı halde etrafa sirayetine meydan verilmiyerek söndürülmüştür.

—o—

Loncalı İsmail arkadaşını vurdu

Loncalı İsmail seyyar satıcı İbrahimle işret ederken benlik iddiasına girişmişler ve biraz sonra kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga esnasında İsmail dört yerinden İbrahimi tehlikeli surette vurduktan sonra kaçmıştır.

Trene bomba

Ekspres beş buçuk saat geçikti

Dünkü nüshamızda Şark sür'at katarının Belgrada gelmekte iken ânî bir baskına uğradığını Anadolu ajansı haberi olarak yazmıştık.

Yaptığımız tahkikata göre, dün saat 3 te şehrimize gelmesi lâzımgelen ekspres 5,30 saat teehürle saat 8,30 da Sirkeciye gelmiştir. Bu teehür Sırbistanla Bulgaristan hududundaki Dragomada Bulgar çetelerinin yol üzerine koydukları bir bom badan ileri gelmiştir.

Inhisarlarda

Tütün firması

Geçen günkü nüshalarımızdan birinde Tütün inhisarının yeni bir firma kabul ettiğini yazmıştık. Türk tütünlerinin dünyadaki mevki ve şöhreti dolayısile inhisar firması bir çok memleketler tarafından taklit edilmekte idi. Yeni firmanın kabulü ile bu mahzurun önü alınmış olacaktır. Yeni firma vekâletce tasvip edilmiştir.

—o—

Ikramiye verilmedi

Tütün inhisar idaresinin memurlarına ikramiye verildiği yazılmıştı. Öğrendiğimize göre böyle bir şey vaki olmamıştır.

—o—

Karton fabrikası bitmek üzre

Haliç'te yapılmakta olan karton fabrikasının inşaatı bitmek üzeredir. Pek yakında inşaat bitecek ve fabrika ilk tecrübelerini yapacaktır. Tütün inhisar idaresi tecrübelerin neticesinden memnun kalmazsa kendisi, memleketin münasip bir yerinde fabrika yapacaktır.

Alî iktisat meclisi

Âlî iktisat heyeti umumî içtimaı 1 kânunuevelde Ankarada yapılacaktır.

Bu içtimaa İstanbuldan Fortun zade Murat, Ticaret odası ikinci reisi Necip, Raif Nejdet ve Vehbi B. ler iştirak edecektir.

Kongrede neler görüşüleceği şindilik mechuldür.

—o—

Yabanî ağaçların aşısı hakkında bir nizam

Yabanî ağaçların aşılanması hakkındaki kanun geçenlerde mülhakata tamim edilmiştir. İktisat vekâleti dün de bu hususta vilâyetlere vaki bir tepliğinde kanunun ehemmiyetinden bahsile iktisadî ve umumî noktai nazardan aşılama siyasetinin getireceği faydaları izah etmiş ve şimdiye kadar bu kanunun tatbikinden ne gibi faydalar elde edildiğini sormuştur.

Bundan başka dut ağaçlarının bazı düşüncesizler tarafından kesilmekte olduğu hakkında da vekâlete bir ihbar vuku bulmuştur. Vekâlet bu münasebetle gönderdiği diğer bir emirde gene aşılama kanunundan bahsetmiş ve keyfiyetin lâyıkı veçhile takibini bildirmiştir.

—o—

Niçin gitmiş?

Rus konsoloshanesinden:

İstanbulda intişar eden, 21-10-929 tarihli muhterem gazeteler S.S.C.I. Ticaret Mümessili Mösyö Suhovinin memleketine azimetinden bahisle bu azimetin bir takım dedikodularla ezcümle gûya Ticaret Mümessiliğinde vakıolan yolsuzluklarla alâkadar olduğunu yazmışlardır. Sovyet Sosyalist Cumhuryetleri İttihadı Ceneral Konsolosluğu, mumaileyh mösüö Suhfovinin azimetinin sebebi olarak gösterilen bu haberlerin asıl ve esastan ari olduğundan ve kendisinin eskiden beri izhar ettiği arzuya binaen mümessilikten infikak edip memleketine avdet ettiğinden bu hususun lûtfen tevzih buyurulmasını rica ve bu vesile-ile teyidi ihtiramat eyler efendim.

—o—

Harp malülleri kongresi

Türkiye Harp malûlleri Cemiyeti riyasetinden:

Cemiyetimizin senelik kongresi 22-11-929 da akt olunmuşisede nizam namenin 8 nci maddesi mucibince ek seriyet olmadığından 29-11-929 Cuma günü saat 14 de Darülfünun konferans salonunda akt edileceği ilân olunur.

—o—

Bir tavzih

Gümrükler baş müfettişinden âtideki mektubu aldık:

Muteber gazetenizin 22-11-929 tarihli nüshasının 3 üncü sayfasının birinci ve ikinci sütünları sonunda [gümrüklerde kaçakçılık artıyor] ser levhası altında bana atfen yazılan şeylerde mana ve mefhum itibarile hakikat haricinde sözler vardır. Benim söylediğim: [dünyada kaçakçılık, gümrük ihdas edildiği gün başlamıştır, ilğa edildiği günde kalkacaktır] gibi âfakî verilen bir cevaptan ibaret idi, günün hadiselerine temas edecek bir şemme bile yoktu. Tashihini rica ederim.

Iktısadî haberler

Et buhranı mı var?

Fiatlar on kuruş fırladı

Istanbulda dört günlük et bulunduğu şoyleniyor

Son günlere kadar çok ucuz olan et birden bire pahalılaşmıştır.

Buna sebep olarak Trakyadan gelmekte olan büyük baş hayvanatın arkasının kesilmiş olması gösterilmektedir.

Et fiatlarının umumunun üzerinde on kuruşluk bir tereffü vardır.

İstanbulun gündelik ihtiyacı 2000 hayvandır. Yapılan hesaba göre bugün İstanbulu ancak dört gün besleyebilecek kadar stok vardır.

Bu sene etin geçen seneye nazaran daha pahalı olacağı kat'iyetle söylenmektedir. Bunun sebeplerinden başlıcası Istanbulun hayvan ihtiyacini temin eden Erzurumdan Halebin bu sene fazla hayvan çekmesidir.

—o—

Kanada bugdayları

Kanada buğdaylarını bazı tüccarın Amerika buğdayı diye memleketimize ithal etmesi yüzünden gümrük resmi az alındığından hazinenin çok zararı ettiğini yazmıştık.

Bu mesele hakkında gümrük baş müdürü Seyfi bey bir muharririmize demiştir ki:

— Hazine bu yüzden çok zarar etmetke idi. Evrak mahkemeyi temyizdedir. Henüz çıkmadı.

—o—

Hayvan borsasında

Hayvan borsası meclisi idaresinden istifa eden Bekar zade Hamdi beyin yerine vekâletçe Uzunköprülü Ali bey tayin edilmiştir.

—o—

Teminat mektupları kabul edilmiyen banka

Çiftçi bankasının hazineye karşı teminat mektubu muhteviyatını tediye etmemek suretiyle taahhüdünü ifada izharıaciz etmesi sebebiyle bade-ma teminat mektuplarının kabul edilmemesi Maliye vekâletinden mülhakata bildirilmiştir.

—o—

Banka memurları taavün sandığı

Şehrimiz bankalarında çalışan gençler Bankacilar birliği namile bir taavün sandığı tesisine teşebbüs etmişlerdir.

—o—

Isviçrenin sanayi raporu

İsviçrenin 928 senesine ait ticaret ve sanayi raporu neşredilmiştir. Bu raporda bir sene zarfında vukubula iktisadî hadiseler kaydedilmekte, muhtelif istatistikler bulumaktadır.

—o—

Izmir gümrük müdürü

İzmir gümrük baş müdürü Aziz bey iki aydan beri mezunen şehrimizde bulunmakta idi.

Aziz bey bu hafta sonunda İzmire hareket edecektir.

Baş müdürü bey yerine vekil bıraktığı ithalât müdürininin evvelce şehrimizde şayi olan suiistimal yaptığı haberini tekzip etmektedir.

* * *

Kambio Borsası 23/11/929

İSTİKRAZLAR

İstikraz dahili	097	87,50
D. Yunu muvahhide	214	25
İkramiyeli demir yolu	6	70

SENETLER

İş bankası	11	30
Anadolu demir yolu	24	80
İ. Tramvay. Ş.	73	00
İ. U. S. Şirketi	2,00	
İ. Su Şirketi	38	25
T. Tütün A. Ş.	10	25
İ. Değirmen Ş.	84,50	
Ş. Değirmen Ş.	8	75
A. Çimento Ş.	30	90
İ. Tekelon Ş.	27	75
Ş. M. Ecza Ş.	4	75
Ş. Hayriye	18	00

TAHVİLAT

Anadolu D. Y. 1. T.		37,25
Anadolu D. Y. 2. T.		37,25
Anadolu D. Y. 3. T.		39 25
Tünel şirketi		4,40,00
Elektrik şirketi		4 40,00
Rıhtım Şirketi		17 50
H. Paşa liman şirketi		—

ÇEKLER

Londra	1048	75,00	Newyork	0,48	71,87
Paris	11	86 50	Atina	36	00,00
Cenevre	2	40,50	Roma	08	92,00
Bükreş	25	00,50	Amsterdam	01	15,75
Brüksel	8	33,75	Sofya	64	37,50
Prag	15	75,50	Berlin	1	96,00
Viyana	3	31,75			

Gazi Hz. nin iltifatları

Geçenlerde fevkalâde kongre halmde toplanan İstanbul manifaturacılar cemiyeti tarafından Gazi hazretlerine keşide edilen tazimat telgrafına dün şu cevap gelmiştir:

«Hissiyatınıza teşekkür ederim.»

Reisicumhur:
Gazi Mustafa Kemal

—o—

Türkiye-Bulgaristan

La Bulgarie nin bir mekalesi

Sofyada çıkan nim resmî La Bulgarie gazetesi İsmet Pş. Hz. tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinde irat edilen nutku tetkik ederek Türkiye hükûmetinin şimdiye kadar elde etmiş olduğu neticelerden iftihar edebileceğini dahilde cümhûriyet idaresinin inkâr edilemez bir surette yerleştiğini, Gazi Mustafa Kemal Hz., nin vücude getirdiği ıslahat sayesinde bu günkü Türkiye nin artık eski Türkiye ile hiç bir münasebeti kalmadığının yazan La Bulgarie memleketimizdeki terakkiyatın temamile Türk milletinin zihniyeti tarafından kabul edildiğini ilâve ediyor Sofyalı refikimiz İsmet Pş., Hz., tarafından irat edilen nutukta ziraata verilen ehemmiyetin kaydedildiğini de yazarak millî iktisada taallük eden yeni bir çok kanunların Meclise tevdî edileceğini ilâve ediyor. İsmet Pş., Hz. tarafından komşumuz Bulgaristan hakkında kullanılan kelimeler komşu memlekette pek ziyade şükrân ve memnuniyetle karşılanmıştır. La Bulgarie, Bulgar milletinin Türkiye hakkındaki dostluğunu temin ederek mekalesine nihayet veriyor.

Cemal B. in tekzip mektubu

Türk - İtalyan mahkemesinde İtalyan ajanı olan M. Montağna bazı neşriyat üzerine gönderdiği bir mektupta Abdülhamit veresesinin İtalya hükûmeti aleyhine açtığı davanın taliki hakkında bu talikin defatla Abdülhamit veresesi vekilleri tarafından talep edildiğini ve Gad Franko beyin son bir mektubunda tekrar ettiği bu talebe sırf nezaketen icabet ettiğini yazmaktadır.

—o—

Ticaret odasında

Ankaradan gelen bir telgrafta Vali ve şehremini Muhiddin beyle Son Saat gazetesinde Ticaret odası kâtibi umumîsi Cemal beyin beyanatına atfen (Şehremaneti vazifesini beceremiyor) mevzulu yazı etrafında Ticaret odasile Muhiddin bey beyninde cereyan eden muhabe rattaCemal B.in böyle bir beyanat vermediği anlaşıldığından Bu mesele etrafında dün Ticaret odası Kâtibi umumîsi Cemal bey bir muharririmize demiştir ki:

— Bu maalde bir beyanatım yoktur. Beyanatın bazı cihetleri de tahrif edilmiştir.

Bu gazetenin dünkü nüşhasın da yazılan bir yazıda da daha bir çok şeylerin yazılmadığından bahsediliyordu. Bu söylenen şeylerin yazılan şeylerle hiç bir münasebeti yoktur.

—o—

Seyyahlara yazın gelmeleri tavsiye edilecek

Türk seyyahin cemiyeti Amerikalı seyyahları şehrimizden daha ziyade istifadelerini temin için yaz mevsiminde şehrimizi ziyaret etmelerini tavsiyeye karar vermiştir.

Ticaret işlerindeki durgunluk ticarethanelerin çokluğundan ve fazla ithalâttan ileri geliyor; buhranın izalesi çaresi nedir?

Ticaret işleri niçin azaldı?

Piyasadaki durgunluk ticarethanelerin adedi fazla olduğundan ileri geliyor

İstanbulda bütün Türkiyenin iki senelik ihtiyacına tekabül edecek derecede fazla mal ithal edilmesinin de buhranda dahli vardır

Aldığımız malûmata göre, son senelere nispetle dahilî ticaret işlerinin yüzde otuz kadar azalmış olduğu tespit edilmiştir. Piyasadaki durgunluğun ticarethanelerin ihtiyaçtan çok fazla olmasından arttığı ve bunların azalmasına geçmek için bunların normal bir hadde inmesi lâzım geldiği söylenmektedir. Salâhiyetdar bir zat bir muharririmize hususta demiştir ki:

— Umumî harpten evelki vaziyetin vüs'atine göre bütün iş yapmağa hazırlanmış olan İstanbul tacirlerinin ekserisi müşterekeden sonra işlerini genişletmeyeti nazarı dikkate alarak azalmış olduğu hadde indirecek kadar çoğaltmışlardır.

Bunlara inzimam ve iltihak edecek sermayesi ve ihtisası gayrisi yeni tacirler de Avrupa malının hududundan çok ziyade ithalât yapmışlar, Anadoluya çok mal göndermişlerdir.

İşte bu yanlış ve hesapsız hareketler, alâkadarların kazançlarını tedricen azaltmış ve nihayet iflâsları mucip olmuştur.

Ticarethaneler %50 kadar azalmış olduğu takdirde vaziyet kısmen düzelmiş olacaktır.

Dünyanın hiç bir tarafında buna nisbetle, İstanbul kadar müşterilerinin azlığına mukabil ticarethaneleri kesif bir yer mıdır?..

Tasfiye ilânlarını asmağı ihtiyat edinen ticarethanelerden birinin vitrini

Avrupa fabrikaları yeni gümrük tarifesinin tatbikından evel tacirlerimize adeta zorla denecek surette mal sürmeğe çalışmışlardır.

İstanbulda, bütün Türkiyenin iki senelik ihtiyacını tatmin etmeğe kâfi miktarda mensucat, manifatura, tuhafiye ve sair giyilecek eşya mevcut olmasına, ecnebi fabrikalarının fazla stoklarını elden çıkarmak için yaptıkları tehacümden ileri gelmiştir.

Bittabi tüccarın ve eşyanın sarfiyat miktarının eskisine nazaran çok eksilen Türkiye halkına fazla gelmesi tesirile Anadoludaki tacirler, istedikleri gibi iş yapmamış ve bazı tacirler borçlarını ancak kısmen ödeyebilmişlerdir. İşlerin durgunluğu ve para darlığı bazı zayıf müesseseleri ortadan kaldırır, fakat sonra diğerleri daha kuvvetli bir halde işleri düzeltmek imkânını bulur. Giyilecek eşya satan ticarethaneleri müşkül vaziyette bırakan mühim bir noktada modanın sık sık değişmesidir.

Eskiden üç dört renkli mal bulundurarak iş gören ticarethaneler şimdi 30 renkli çeşit temin ettikleri halde günün birinde modanın tebeddüle uğraması üzerine yeniden bir çok sipariş lerde bulunmağa mecbur oluyorlar.

Ticaret odasının vaktinde, yeni gümrük tarifesinin şümul ve tesirleri hususunda alâkadarları tenvir etmemesi de para sıkıntısını teşdit etmiştir.

Küçük ticarethaneler nisbeten iyi vaziyettedir. Çünkü masrafları azdır ve kendilerini idare edecek kadar kazanç temin edebiliyorlar.

Büyük ticarethanelerin bir kısmı zarar içindedir ve vaziyet düzelinceye kadar beklemekten ve mümkün olduğu kadar teşkilâtlarını küçültmekten başka yapacak esaslı bir tedbir olmadığı kanaatindedir.,,

Küstahlık

Belediye zabıtasının selâhiyeti kâfi görülmiyor mu?

Emanet muavini Hâmit B. in beyanatı

Evelki gün Şişhane yokuşunda ifayı vazife etmekte olan bir zabıtai belediye memuru, seyyar satıcı Nesim isminde bir Yahudinin tecavüzüne uğramış ve memur bu gürültüye iştirak eden yüzlerce yahudinin elinden güç hal ile kendini kurtarabilmiştir. Filhakika zaman zaman zabıtai belediye memurlarının bilhassa seyyar esnaf arasında ufak tefek bazı hadiseler eksik olmazsa da böyle şehrin en kalabalık bir mıntıkasında âdeta sükûnu ihlâl edercesine yüzlerce kişinin ayaklanarak vazifesini ifa etmek isteyen bir memura hücum etmeleri çok ender tesadüf edilir vakalardandır. Zabıta bu müteca-sirler hakkındaki takibat ve tahkikata devam etmekle beraber bazı zevat zabıtai belediye memurlarının bugünkü selâhiyetlerinin kafi olmadığı kanaatindedir. Çünkü bir memur hakkında zabıt varakası tanzimi icap eden bir seyyar esnafı hüviyetini tespit etmek üzre zabıtai belediye merkezine götürmek istediği takdirde o esnaf gitmek istemezse cebrile götürmek selâhiyetini haiz değildir. Her halde zabıtaya malûmat vermek ve ondan sonra götürmek mecburiyetindedir. Halbuki o sırada bir zabıta memuru bulunmadığı takdirde müşkülât baş göstermektedir. Biz zabıtai belediye memurlarının selâhiyetlerinin tevsii icap edip etmediği hakkında Şehremini muavini Hamit beyin mütalâasını öğrenmek istedik. Mumaileyh bir muharririmize şu malûmatı verdi.

Taarruza uğrıyan YUSUF ef.

— Zabıtai belediye memurları talimatnamesi, memurlara, esnaf hakkında zabıt varakası tanzim etmek üzre selâhiyet vermiştir. Bunun için de esnafın hüviyetlerinin tespiti icap eder. Halbuki esnafın kısmı azamı sabit olduğu cihetle hüviyetleri malûmdur. Seyyar esnaftan hüviyetlerinin tespiti için davet edilenler emre itaat etmezse polis vasıtasile celbolunur. Esasen polisler de talimatname mucibince zabıtai belediye memurlarına muavenetle mükelleftir. Zabıtai belediye memurlarının bugünkü selâhiyetleri kâfidir. Tevsiine lüzum görülemez.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Emanette

Tesellüm emri

Nafiadan dün emanete geldi

Hat işlemeğe başlıyor

Üsküdar tramvayının Haydarpaşaya temdit edilen kısmın kabulü muvakati için Nafıa komiseri Nazım beyin riyasetinde Şehremanetile elektrik şirketi memurlarından mürekkep bir komisyon teşekkül etmişti.

Dün Nafıa vekâletinden Emanete gelen bir telgrafta hattın kabulü muvakkatinin icrası bildirilmiştir. Bu baptaki tetkikat nihayet iki güne kadar bitecek ve bu hat üzerinde azamî ay iptidasından itibaren yolcu nakline başlanacaktır.

Hattın açılacağı gün için parlak bir küşat resmi hazırlanmaktadır.

Ikinci şube müdürü değişecek mi?

Polis ikinci şube müdürü Şükrü beyin Emniyeti umumiye ikinci şube müdürlüğüne ve Emniyeti umumiye müfettişlerinden Hüsnü beyin de Polis ikinci şube müdürlüne tayini hakkında bir haber verilmekte isede Şükrü bey vazifesine devam etmekte olduğu gibi böyle bir tebeddülden de ademi malûmat beyan edilmektedir. Şerif bey dün bu hususta bir muharririmize şunları söylemiştir:.

— Böyle bir tebeddülden haberim olmadığı gibi buna bir sebep te mevcut değildir.

Sanat mektebinde tasfiye

İstanbul San'at mektebinden nazarî ve ameli san'at muallimlerinden ve müitlerinden 23 kişi açığa çıkarılmış bir kısmında vazifeleri ilğa edilmiştir. Aralarında vazifeleri ilğa edilmiyerek işten el çektirilenler de vardır. Vazifelerine nihayet verilen muallimlerden bir kısmına mektep müdürü bir tezkere ile: (Meslek mekteplerinde vücudunuzdan istifade edilemiyeceği anlaşıldığından bir itirazınız varsa mektep müdiriyetine tahrirî olarak bir hafta zarfında müracaat ediniz) diye bildirmiştir.

Vilâyette

Mütekait muallimler

Tekrar hizmete alınanlara maaşları nasıl verilecek?

Müteait olup ta tekrar hizmete alman muallimlerin eski kıdem ve maaşı her ne olursa olsun bu gibilerin maaşı muallimliğin başlangıç maaşı olan 1500 kuruşa tenzil edilerek o nispet dahilinde verilmesi Vilâyetten tamim olunmuştur.

—o—

Yeni mektepler

Vilâyet daimî encümeni bugün toplanarak yeni yapılan mekteplerin tesellüm şartlarını tespit edecektir.

—o—

Polis sicilleri

Polislerin sicilleri yeniden tanzim edilmektedir.

—o—

Maliye müdürleri

Maliye Vekâleti umumî muhasebe müdürü Faik ve nakit işleri müdürü Sırrı beyler Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Burada bazı malî işlerle meşgul olmaları muhtemeldir.

—o—

vergi konferansları

Defterdar Şefik Bey memurlara vergi işleri hakkında konferans veriyor. Bu konferanslarda memurların müşkül gördükleri noktalar halledilmektedir.

—o—

Mülkiyeliler

Mülkiye mektebinin devir senesi münasebeti ile yapılacak merasim programı Vali Muavini Fazlı beyin riyasetindeki komisyon tarafından yapılmaktadır.

—o—

Şerif B. Edirneye gitti

Polis müdürü Şerif bey Edirnenin kurtuluş bayramında hazır bulunmak üzre dün akşamki trenle Edirneye gitmiştir.

Elektrik ücreti

Kilovat başına 28 kuruş oldu

Şirket müdürünün beyanatı

Şirket müdürü M, Rod

ANKARA, 23 (Telefon) — Ankara elektrik ve hava gazı şirketi esas mukavelenamesi mucibince tesisatın muvakkat kabulünü yapmıştır. Şirket teati olunan imtiyaz mukavelesi mucibince fiat tarifesi düsturunun tatbikini talep etmiştir. Düstur tatbik edilince elde edilen netice kilovat başına 29,08 kuruş düşmüştür.

Bu esasa istinaden şirket halen kilovatı 25 kuruş olan elektrik ücretini 28 kuruşa iblağ etmeğe karar vermiştir.

Bu karar Kânunuevelden itibaren tatbik edilecektir. Bu hususta elektirk ve hava gazı şirketi müdürü M. Rod, gazetemize fiatlerin tezyidi lüzumunu şu suretle izah etmiştir:

— Ankara elektrik şirketi malesef elektrik cereyan ücretlerini artırmak zaruretinde kalmıştır.

Şirketin defterlerine nazaran zarar vasatî olarak ayda 6 bin lira kadar olmaktadır ki dolayısile şirket, varidatını Ankara'nın umumî iktisadî vaziyetine uymak suretile tanzim etmek mecburiyetindedir.

Bunun şirketçe tespit edilen sebepleri şunlardır :

Tenvir için kilovatı 28 kuruştan, sanayi için ise 14 kuruştan olmak üzre şirketin yeni tarifesi 1 Kânunuevvel tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Eğer şirket yukarda zikredilen üç noktadaki hususatta rüsum ve mesarifatta tenzilât görmek suretile herhangi bir teshilâta mazhar olacak olursa,hiç şüphesiz bu yüksek görünen elektrik ücreti derhal münasip surette tenzil edilecektir.

Ucuz elektrik cereyanı vermek şirketin kendi menafii icabındandır. Fakat bugüne kadar olduğu gibi böyle büyük ziyanla çalışmağa devam etmesinin tabiatile imkânı da yoktur.,,

Su satanlar muayene edilecek

Emanet iyi su satanların hastalıklı olmamaları için bunları ve kaplarını muayenei sıhhiyeye tabi tutmağa karar vermiştir.

Yalovada yeni gazino yaptırılıyor

Yalova'daki faaliyet elân devam etmektedir. Şimdiye kadar yapılan ve ya tamir olunan mebaniye ilâveten yeni bir gazino inşaşına başlanılmıştır. Kaplıca civarındaki ormanlarlada meşgul olunmağa başlanılmıştır. Ormanlar dahilinde geniş ve dar bir çok yollar yapılmaktadır. Bu suretle çok mükemmel bir tenezzüh yeri halini olacaktır. Seyrisefain umum müdürü Sadullah B. Yalova'dadır. Sadullah B. in Salı günü İstanbula gelmesi ve buradan Ankaraya gitmesi muhtemel görülmektedir.

Parmağını kırdı

Bulgar Kovaço bir alacak meselesinden millettaşı Dilanın parmağını sopayla kırmıştır.

Poliste

Asrî barda kardeşini vurdu!

Rizeli Fatma H. barda kardeşi tarafından niçin ve nasıl yaralandığını anlatıyor

Nasıl oldu

Evelki gece, Sirkecide, tam yarısı feci bir cinayet ikaa olunmuştur.

Hasan namında biri hemşiresi Fatmayi bıçaklamıştır. Vaka Sirkecide Asrî gazinoda vuku gelmiştir. Vaka hakkında elimize malûmat şudur:

Bu iki kardeş, Rize kazası Pazarköy kariyesindendir. Anneleri Sirkecide komisyoncu. Bir üvey anneleri vardır. Kardeşi Hasan tarafından yaralanan Fatma H. hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

İki ay evel Giresondan İstanbula geldim. Bakırköyde pek bir beraber oturmağa başladık. Fakat ne çare ki üvey annemin zülmünden bir an bile yüzü görmedim. Nihayet ayrılmak mecburiyetinde kaldım. On günden beri ayrı oturuyorum. Babamdan eşya istedim. Vermedi. Babamla darıldım. Babamdan bir çok alacağım vardı. Sulh mahkemesine müracaat ettim. Dün, memleketten gelecek paralarımı almak için İstanbula inmiştim. Bankadan alıp Ziraat bankasına yatırmak ve geciktiğim için o gün bir otelde geçirecektim. Kardeşim Hasan boşta gezer. Çok parasızdır. Geçen gün benden para istedi. Kendisine de bir çok defalar para verdim. Ben 180 lira kadar bir paranın varken tekrar para istemezdim. «Veremem!» dedim. Geç dinç adam. Çalışsın bakalım... Hasan benim bana olan borçlarımı bulunduğunu biliyordu. Dün gene para istedi. Ona veremiyeceğimi söyledim. Gürültü patırdı ettik. Nihayet bir halde ayrıldık.O gün akşam yemeğini Asri barda yedim. Lokantada Hüseyin isminde bir memleketlimin yanına gitim. Memleketimi konuşarak yemeğimi yiyorum. Tam bu sırada lokantanın önünden kardeşim Hasan geçti. «Buraya gel!» diye seslendim. Sessiz sadasız ve sakin bir surette geldi oturdu.. Eh.. ne de olsa kardeşlik.. dargındık amma!... dedim ya kardeşlik...

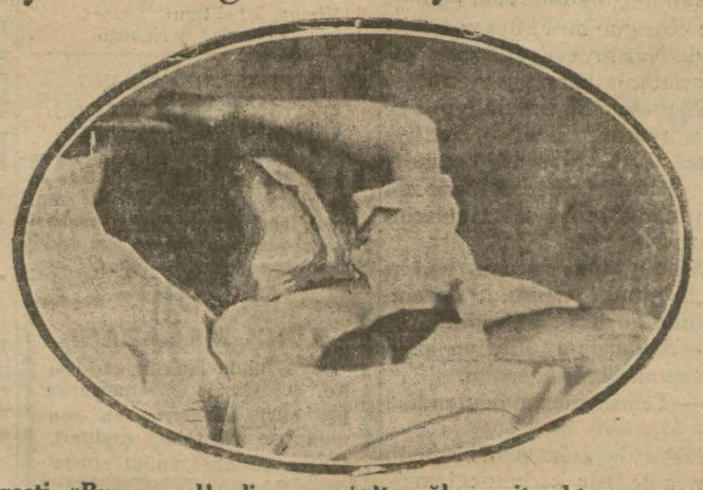

Kanım olsun da kardeşim olsun diye bir söz vardır...

Ben bunları düşünürken çeneme bir yumruk inmesin mi? Bu yumruk değil adeta bir balyozdu... Hasanın bu yaman yumruğunu yer yemez koca bina gözümün önünde fıldır fıldır dönmeğe başladı.. Ben «ayfena oluyorum!» diye sersemlerken arkama bir de bıçak inmesin mi? !...

Bundan sonrasını bilmiyorum. Düşmüş kalmışım...

Ben iddia ederim ki Hasanı teşvik eden üvey annemdir... Belki para vermediğime de kızmış olabilir....,,

Fatma H. m o gece kalacağı Karadeniz oteli müdürü Musa Ef. de şunları anlatmaktadır:

— Cuma günü akşam üzeri otele geldi. «Treni kaçırdım bu gece burada kalacağım» dedi.Benim memleketlimdir. «Eh buyur, kal» dedim. Yarım saat sonra sinemaya gideceğini söyledi. Sonra döndü Beyoğluna gideceğim dedi. 1,200 liralık, alacaklılarının bonolarını bana verdi.

Biraz geçti. Tekrar geldi «Beyoğluna gitmekten vaz geçtim. Asrî barda yemek yiyeceğim!» dedi. Bonolarını aldı, gitti..

Sonradan öğrendim ki barda kardeşi tarafından bıçaklanmış...»

—o—

Avusturyalı dolandırıcı hakkında tahkikat

Kütahyadan 40 bin lira dolandırarak şehrimize geldikten sonra tevkif edilen Avusturyalı Ziğmond hakkındaki tahkikat devam etmekte olup ikmalini müteakip Adliyeye verilecektir .

Elektrik şirketi yeniden şehrimizin muhtelif yerlerine 500 lamba koyacaktır. Bu lambaların konacak olduğu yerler tespit edilmektedir.

—o—

Liman da vapur müsademeleri

Dün sabah limanda bir kaza vukua gelmiştir: İtalyan bandıralı Afroditi vapuru limandan hareket ederken, Bulgar bandıralı Varna vapurunun üzerine düşerek halatlarını ve kaptan köprüsünü hasara uğratmıştır.

İngiliz bandıralı Bosina vapuru 84 tonluk Sayyadı bahri motörüne bindirerek hasara uğratmıştır.

—o—

Şilede otomobil yangını

Şile hükûmet doktoru Bürhaneddin beyin otomobili benzin deposunun iştialinden dolayi tamamen yanmıştır.

Ne sihirdir.. Ne keramet?..

— Bir tasavvur silsilesi —

1— Efendiler!

2— Sui istimal yapıyorlardı.

3— Bunun önüne geçtik.

4— Alınacak kâr ve komisyon sizindir.

5—Ve daima emrinize amâdedir , bunu cebinizde imiş gibi bilebilirsiniz!..

Gaz itilâfı suya düşüyor!

Alındığı söylenen komisyonun nasıl ve kimler arasında taksim edildiğini bakkallar merakla takip ediyor

" — Neft sendikatla Bakkallar kooperatifi arasında aktedilen gaz mukavelesi dolayisile kooperatif namına alındığı söylenen 10,000 lira komisyon ne olacak ve kimler arasında taksim edilecek?" Bu komisyon meselesi bakkallar arasında çok merakla takip edilen bir dedikodu mevzuu haline gelmiş ve mukavelenin tatbiki hususunda tereddüde mucip olmuştur.

Bakkalların ekserisinin şimdiki serbest gaz tevziatını, muayyen bir müesseseden olmağa tercih ettikleri söylenmektedir.

Bunun için Neft sendikat'la yapılan anlaşmanın kuvveden fiile çıkarılamadığı ve belki de mukavelenin suya düşeceği de şayialar arasındadır.

Bakkallar kooperatifi müdürünün, bu mukavele mucibince gaz tevziatına ne zaman başlanacağını soranlara kat'î bir cevap verememektedir.

Bakkalların ekserisini tereddüde düşüren nokta şudur?

Neft sendikat diğer kumpanyaların iş yapmalarına imkân bırakmamak için kooperatifle aktettiği itilâftan bil'istifade bakkallara kredi açarak bunları kendine bağlayacağı ve sonra fiatleri istediği gibi tayin edeceği söylenmektedir.

Alâkadar esnafın bazısı Neft Sendikat böyle bir teşebbüste bulunduğu takdirde kendileri için zararlı bir vaziyet ihdas edilmesini muhtemel görmektedir. Bilhassa hükûmetin (Bakkallar kooperatifi - Neft Sendikat) anlaşmasına yegâne sebep ve vesile olarak gösterilen kolza yolsuzluğunu ortadan kaldırmak üzre olduğuna göre, tatbikine hiç lüzum kalmıyan malûm mukavelenin gayri muayyen bir müddet için kabulü cihetine gidilmesi de piyasada hayretle karşılanmakta ve bazı dedikoduları mucip olmaktadır

Bakkallar cemiyetinin, alâkadar esnafın üzerine tesir icra ederek Neft sendikatın gazlarını sattırmağa çalışması ihtimali gayri kabili tahakkuk görülmektedir.

Şehremaneti gaz fiatlerinde her hangi bir anlaşma tesirile bir gayri tabiîlik bulduğu takdirde derhal gaza narh koymak suretile ihtikâr amilleri nin faaliyetlerini zararsız bir hale getirecektir.

Neft Sendikatla kooperatif arasındaki anlaşmağa göre, kumpanya gazın kilosunu bir kuruş noksan olarak verecektir. Fakat esasen kumpanyalar toptan mal alan müşterilerine bu tenzilâtı yaptıkları için mukavele ile hiç bir faide elde edilemiyeceği beyan edilmektedir.

Neft Sendikat gaz piyasasına hâkim olmak için Standard Oil ile birleştiği hakkında çıkan rivayetleri tekzip ederek iki kumpanyanın yalnız Rusların iş yapamadıkları yerlere Batum gazlarını sevketmek için mutabık kalınmış olduğunu ve Türkiye için böyle bir itilâf olmadığını iddia etmektedir.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman, Tiyatro

Milliyet

ASRIN UMDESİ "MİLLİYET,TİR

23 Teşrinisani 1929

DAREHANE—Ankara caddesi. No 100
Telgraf adresi: Milliyet, Istanbul
Telefon numaraları:
Istanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRFTLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
2 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur.
Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müraacat edilir.
Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 11 en az 9 derece idi. Bugün havanın poyraz ve kapalı olması muhtemeldir.

Rusya ile ticaret

Rusya'nın iktisadî sistemi, diğer dünya devletlerinin iktisadî sisteminden çok farklıdır. Her devlet kendi hudutları içinde kendi mukadderatına hakim olacağından bu yüzden kimsenin kimseye bir söz söylemiye hakkı yoktur. Ancak Rusya bilhassa iktisadî ve ticarî sahada diğer devletlerle temasa geldiği zaman, bu sistem farkları dahilî bir mesele olmaktan çıkıyor. Bu vaziyette iki taraf ta yekdiğerinin sistemini nazarı itibara alarak bir itilâf zemini bulmaları lâzımdır.

İşte bu itilâf zeminini ilk bulanlar arasında Türkiye vardı. Cumhuriyet Türkiye'si ile yeni Rusya arasındaki an'anevî dostluk nazarı itibara alınırsa bunu pek tabiî görmek lâzımdı. Her iki tarafın gösterdiği hüsnü niyetle bulunan bu itilâf zemini sayesinde Rusya ile aramızda ticaret münasebatı teessüs etmişti.

Yazık ki son zamanlarda Ruslar tarafından çıkarılan müşkülât yüzünden, ufak tefek pürüzler müstesna, geçenlere kadar iyi ve her iki taraf için de müsmir olan ticaret münasebatımız inkıtaa uğramıştır.

Daha doğrusu inkıta bir taraflıdır. Yani Türkler Rusya'ya mal gönderemiyorlar. Rusya ise Türkiye'ye mal gönderiyor.

Uzun müzakerelerden ve bizim tarafımızdan yapılan fedakârlıklardan sonra yeni bir itilâf zemini bulunduğu söylenmişti. Rusya'nın dostluğuna kıymet ve ehemmiyet verdiğimiz için bu habere sevinmiştik. Meğer sevinmekte istical etmişiz.

Yeni mukaveleyi henüz Ruslar imza etmemişler. Sonra Rusya ile ticaret yapan Türk tüccarlarının haciz altına alınıp ta ahiren bırakılan mallarının satış uaralarını dışarı çıkartmıyorlar. Halbuki bu paraların naklini taahhüt etmişlerdi. Muahedede Türk tebaasının Rusya'ya gidip oturmaları ve ticaret yapmaları hakkı tanınmış iken, tebaamızın Rusya'ya gitmelerine ve ticaret yapmalarına mani oluyorlar. Türkiye'den alınacak malları yalnız kendileri Istanbul'dan almak istiyorlar.

Bunlar ahitnameye mugayirdir. Rusya'nın mukavelelerine sadık olmadığını imzasma itibar edilemiyeceğini Avrupa gazetelerinde okur da *propağanda* der geçerdik. Hâlâ da o kanaatteyiz. Fakat acaba itilâf neden tatbik edilmiyor? Her halde şimdiki vaziyet devam edemez. Buna her şeyden evel iki memleket ve millet arasındaki dostluk manidir.

* * *

Mektep kitapları

Evelki gün Devlet matbaası tarafından basılan bir kitap elimize geçti.

"Lise ve orta mekteplerin birinci sınıfları için edebî kıraat nümuneleri" ismini taşıyan bu kitabın sayıfalarını karıştırırken, tertip ve tabındaki iptidailik nazarı dikkatimizi celbetti. Sayıfaların bazıları koyu siyah bazıları gri renkte. Haydi bunu geçelim. Fakat daha garibi, kitapta doğru dizilmiş hiç bir serlevha yoktur. Öyle görülüyor ki serlevha harfleri baştan aşağı karıştırılmış.

Ayni kelimenin bazı harfleri kalın siyah, bazıları ince uzun. Bu derece iptidailiğe bir sene evel gazeteler ilk yeni harflerle basılmağa başladığı zaman bile tesadüf edilmemiştir.

Halbuki bir gazete ile mektep kitabı arasında hayli fark vardır. Gazete bir kaç saat zarfında yazılır, dizilir ve basılır. Haytı da 24 saattir. Tabiî kaç saat olursa olsun yazıda, imlâda, tertipte doğruluk bir gayedir. Fakat bir seneden beri bu gayeye doğru epeyce ilerlenmiştir.Mektep kitabı ise büsbütün ayrı bir şeydir. Serlevhaların böyle büyüklü, küçüklü, siyahlı, beyazlı olması zevki selime müğayirdir. Sonra talebenin gözlerini yorar. Hele imlâ hataları büsbütün affedilmez. Kitabı baştan başa okumadığımız için tertip ve imlâ hatalarını bilmiyoruz.Fakat meselâ 162 nci sayıfada Ahmet Rasim beyin imzası bile yanlış dizilmiştir. Biraz daha dikkatle çok daha iyi mektep kitabı basmak herhalde mümkündür. Mekteplilerimizin bunu bizden beklemiye de hakları vardır.

FELEK

ŞOFÖRLÜKTEN SONRA!

Dün tanıdık bir şoförü, uzun bir gaybubetten sonra gördüm. İlk tesadüf sözleri taati edildikten sonra sordum:

— Nerdesin yahu? Hiç görünmüyorsun?.

— Buradayım ama tesadüf edemiyoruz!

— Araban nerde?

— Aarabayı sattım. Şimdi ticaret ediyorum.

— Ne ticareti?

— Kalay satıyoruz! Şoförlükten çekilen bir adamın en anlıyacağı şey ne olabilir? !

SAHNEDE EŞEK

Geçen akşam Fransız tiyatrosuna giden bir arkadaşım anlatıyordu:

— Aman birader, evelki gece Fransız tiyatrosundaki Operet trupunu görmeğe gittim. Talihe bakın.. Sahneye bir eşek çıkmaz mı? Ehalide alkış kıyamet. Hattâ pek alkışlanmıyan artistlerden birinin eşeğin bu muvaffakiyetine hasetle baktığını bile farkettim. Eşek tamamen Fransızca devam eden muhavereleri şarkılar ve orkestrayi tam bir dikkatle dinledi ve sonunda esnedi. Esneme saridir ya, sahnedeki diğer artistler de esnemeğe başladılar. İnan ki sahneye ilk defa çıktığı muhakkak olan eşek hiç te mahcubiyet alâimi göstermiyordu....

Anıracak diye ödüm koptu ama saygılı hayvanmış, falso yapmadı...

BİR KİŞİYE BİR KİŞİ OLUR MU?

Sebebi, mahiyeti ve tarzı hudusunu pek iyi bilmediğim bir vak'a işittim. Şişhane karakolu civarında beş on Yahudî bir belediye memurunu sıkıştırmışlar. Bu husustaki tahkikat evrakında muhbir arkadaşlardan biri şu satırları okumuş:

***** ismindeki maznunun ifadei evveliyesidir:**

— Neden memurun üzerine hücum ettiniz?

— Hücum etmedik! Kavga yaptik!

— Yirmi kişi bir kişile kavga eder mi?

— Bizde âdet değildir. Bir yahudî bir kişile kavga etmez. Hep birlikte....

FELEK

Rılısab tiziv trak

Adam, tam yarım saattır peşindeydi. Güzel, yakışıklı bir gencin peşine düşmüş olması, Fikriyenin hoşuna gitmedi değil, gitti; gitti amma, nihayet canımı da sıktı. Hele o ters ters bakarken, adamın yılışıp sırıtışına bütün bütün sinirlendi. Tünele binecekken, Yüksekkaldırımdan aşağı inmeğe

başladı ve birdenbire, sıra dükkânlardan birine girdi.

Bu, aydmlıktan ziyade karanlık, küçük bir dükkândı. Fikriyenin gözüne bir makine, bir çok kâğıt ve bir hayli toz ilişti.

Burnunun ucu gözlüklü, sakalı kıl kıl, omuzları düşük, ufak tefek bir ihtiyar sordu:

— Ne istediniz?

Fikriye, peşinden gelen adamdan kurtulmak için dükkâna girmişti. Girerken: "Ne olursa olsun, bir şey alırım!„ diye düşünmüştü Amma bu dükkânda, acaba ne satılıyordu? Başını çevirdi, camda yazılı olan yazıyı tersinden okudu: "rılısab tiziv trak". Kendini birdenbire Çinimaçunda hissetti, dükkânın serlevhasını okumağa çalışarak, kekeledi: "Şey şey istiyorum..." Bereket ihtiyar imdadına yetişti:

— Kart vizit mi?

— Evet, evet.

Hakkâk dükkânında olduğunu anladı. Derhal kartı ısmarladı, fakat ismini söyleyeceği zaman, peşine düşen adamın, arkasında sırıtarak durduğunu gördü ve birdenbire:

— Hadiye Şefik, ismi yazılacak, dedi.

Sonra ilâve etti:

— Taksim, Sıraserviler Kehkeşan apartmanı 27 numaraya gönderiniz.

— Peki efendim.

Hadiye, Fikriyenin çok samimî arkadaşı idi. Onun ismini vererek işin içinden, ayni zamanda da dükkândan çıktı.

Cemil Nuri bu sefer Fikriyeyi takip etmedi. Adresini öğrenmişti, peşinden gitmekte mana yoktu. Yüz adet kart vizit ısmarladıktan sonra o da çıktı.

* * *

Cemil Nuri ertesi gün, Kehkeşan apartmanının kapıcısına sordu:

— Şefik bey burada mı?

Evelâ, kocanın evde olup olmadığını anlamak lâzımdı.

Kapıcı güldü:

— Şefik bey iki senedir Karacaahmette.

Âlâ!.. Cemil Nuri merdivenleri tırmandı, kapıyı çaldı, içeri girdi, salonda oturdu, ve kapı açılıp ta içeri.... esmer bir hanım girince afalladı. Takip ettiği kadın çok sarışındı, halbuki bu hanımın saçları sim siyahtı.

— Hadiye Şefik hanımefendile müşerref oluyorum değil mi?

Evet, bizzat kendisi idi. Kendisi idi amma, Cemil Nuri söyliyecek söz bulamıyordu.. İşi anladı. "Aşifte beni fena atlattı!„ diye düşündü ve:

— Bendeniz "Can kurtaran„ hayat sigorta şirketi memurlarından, sizi sigorta etmek maksadile, tabiî arzu ettiğiniz takdirde...

Falanda feşmekân...

Ne "Can kurtaran„ sigortası vardı, ne de memurdu. Fakat bu ziyaretine, bundan daha makul bir sebep bulamazdı Hem bu öyle bir meslektir ki, istediğiniz suali sorabilirsiniz..

Bir çeyrek zarfında, bu tanımadığı kadının bütün hayatını öğrendi. "Çocuklarınız var mı efendim?„ vesaire vesaire...

— Benim çoluk çocuğum kimsem yok amma, hemşiremin çocukları namına hayatımı sigorta etmek isterdim... Ne para verilecek?

Ne para verileceğini biliyor muydu ya?...

— Size yarın bütün tafsilâtı getiririm hanımefendi... Saat kaçta geleyim... Dörtte muvafık mıdır?..

Saat ikide bütün tafsilâtı öğrenebilir, dörtte de, öğrendiklerini gelip burada tekrar ederdi. Partiyi kaybetmemişti. Her halde o sarışın kadın, bu esmer hanımın ahpabı olacaktı.. Nasıl olsa, o kadının kim olduğunu öğrenecekti.

Ertesi gün bir hayat sigortasma gitti, şeraiti ezberledi. Amma öyle karışık hesaplar vardı ki, başına ağrı geldi.

— Eğer işi yaparsanız, size komisyon da veririz!

— Mükemmel! diye düşündü, üste para da kazanacağım!

Saat dörtte Hadiye Hanımın salonunda idi. Hadiye şeraitten hiç bir şey anlamadı, Cemil Nuri de anlattıklarını anlamıyordu.

— Hayır hanımefendi, anlamadan kunturatı imza etmenize taraftar değilim... Yarın gene gelirim.

Ahpapları hakkında malûmat edinmek için, hanımefendi ile ahpap olmak lâzımdı.

Ertesi, daha ertesi ve daha da ertesi gün geldi. Hergün sigortanın şeraitini anlamak daha güçleşiyordu.

Bundan bahsetmez oldular.

Artık ahpaptan bahsediyorlar, fakta sigortadan bahsetmiyorlardı.

Dost oldular.

Hadiyeye şekerler, çiçekler getiriyordu.

Hadiye, çocukluğunu, izdivacını anlattı. Ahpaplarından bahsetti. Fatma diye bir arkadaşı, Fikriye deye bir arkadaşı, Nazmiye diye bir arkadaşı vardı... Cemil düşünüyordu: "İşte bunlardan biri beni atlatmış olmalıdır!„ ve tahayyül ediyordu: "Bir gün bu Fatmayı, Fikriyeyi, Nazmiyeyi çağıracak, beni atlatanla karşılaşacağım!„

Mahaza, bu tesadüfü pek arzulamıyordu, çünkü Hadiye, güzel, zarif, kibar bir kadındı..

...Bir gün, Cemil Nuri, nikâh merasiminin davetiyelerini bastırdı.

Onu atlatan sarışın kadını nikâh günü tanıdı... Sarışın kadının gözleri dört açılmıştı.

— Arkadaşım Fikriye, sana her zaman bahsederdim.

— Tebrik ederim beyfendi..

Hayır, iş bu kadarla bitmedi. Dünya değişir kadın değişmez. Fikriye, kendi peşine düşen adamın, bir başkasile evlendiğini görünce fenasına gitti, kızdı, kıskandı ve bunun üzerine..

Sizi temin ederim ki Cemil Nuri mani olmak istedi, istedi amma olamadı... Fikriye, gene olmak mastarından, Cemil Nurinin metresi oldu....

SELÂMİ İZZET

Mekteplileri müsabakası

Pazar tatili

28 inci haftanın birinciliğini Darüşşafaka Lisesinden 257 Fethi Sezai Bey kazanmıştır. Bu yazı şudur:

"28 inci haftanın en mühim haberi, tatil gününün Pazara tahvili hususunda iktisadî ve ilmî mahafilde ve bilhassa B. M. M. inde kuvvetli bir cereyan mevcut olduğuna dair çıkan havadistir. Cumhuriyet Türkiyesinin halli için münasip bir fırsat beklediği bu mesele yeniden alevlendi. Kuvvetle ümidediliyorki bir kalem zarbesi, milletin yüksek mukadderatını ellerinde bulunduran Meclisin bir kararı bu meseleyi de halledecek ve bu suretle tarihî bir inkılâp yapmış olacaktır. Milletlerin inkişaf tarihlerinde—ufak zannedilen—bu gibi değişmelerin büyük tesiri vardır. Tatil Cuma günü olduğu için borsacılar da, ticarî ve mali işlerde büyük müşkilât doğuyor, Pazar günü Avrupa ve Amerika piyasalarından telgraf gelmediği için bazan zararlı neticeler veren tahminler üzerine iş yapılıyor. Cumartesi günü öğleden sonra Pazartesi sabahına kadar bütün cihan müessiseleri kapalıdır; binaenaleyh bu günler zarfında bizim borsamızda da bir atalet hüküm sürüyor, Cuma günü biz de zaten iş yok araya giren Cumartesinde de bir kısım vatandaşlar kapalı olduğu gibi iki tatil arasında bulunduğundan da sakat bir vaziyettedir. Buna göre haftada üç gün, senede vasati olarak iki ay boş geçmektedir. Piyasamızın bundan gördüğü zararlar hesapsızdır. Ufak bir itiyadı bozarak bu gayri tabiiliği kaldırmak o kadar müşkil olmiyacaktır. Hafta tatilinin beynelmilel şekle uygun olması, harici ticaretimizde büyük bir inkişafı temin edeceği şüphesizdir. Bu vesile ile aynı zamanda tekmil memleketin iş kayalında cazip bir intizam hüküm sürecektir. 20 inci asır iş asrıdır beynelmilel mesai hayatında ise bir saatın bile büyük bir tesiri vardır. Az iş görmek bir nevi uyumak demektir. Takip ettiğimiz gayeye ise bu taban tabana zıttır. Bu intizamsızlık ve bu engel inkılâp meclisinin bir kararile halledilecektir. Gözler, şimdi bu inkılâbın alevile tutuşmak için sabırsızlanıyorlar„.

Yeni neşriyat

Edebî kıraat nümuneleri,
Toplıyan: Halit Fahri
Hendese derşlleri
Ahmet Nazmi ve Hilmi
Cebir, ikinci cilt
Halil Halit
Nebatat teşrih ve Fiziyolojisi
yazan: Hayri
Didaktika
Hasip Ahmet
Umumî Tarih
Ahmet Refik
Müsellesat ikinci tabı
Ali Yar
Kimya, 1 nci Sınıf
Nakittin
Yeni Jeoloji
A. Malik ve A. Tevfik
Kimya, 2 nci Sınıf
Nakittin

Sporcuları davet

ORTAKÖY SPOR KLÜBÜ UMUMİ KÂTİPLİĞİNDEN:

29 Teşrinisani 929 Cuma günü saat onda klüp kongresi fevkalâde surette içtima edecektir. Müessis sıfatını haiz fahri âza ile elyevm mukayyet fa'al âzanın o gün ve saatte klüp binasını teşrifleri rica olunur.

M. KURİS
KÜRK MAĞAZASI
Beyoğlunda İstiklâl caddesi No. 409 Hazır ve ısmarlama her nevi kürklerin en son moda ve müntahap çeşitleri. Fiatlar rekabet kabul etmez'

Hakkı Şinasi Pş. bugün gidiyor

Trakya havalisinde toplanmakta olan Halk fırkası kongreleri hakkında tetkikatta ve mezkûr havalide teftişatta bulunmak üzre Halk fırkası müfettişi Hakkı Şinasi Pş. bugün Trakyaya gidecektir.

—o—

Oktruvada yapılan tadilât mühimdir

Cemiyeti belediye idare encümeni dün de Emanette toplanarak oktruva tarifesinin tadili etrafındaki tetkikata devam etmiştir. Encümen bu hususta taki tetkikatını bitirmek üzredir. Ankarada bulunan Şehremini Muhidin bey şehrimize avdet ettikten sonra cemiyeti belediye Fırka grubu, Fırkada bir içtima yapacak ve bundan sonra tarifenin kat'i şekli anlaşılacaktır. Temin edildiğine göre bu sefer yapılmakta olan tadilât hayli mühim olup sanayi erbabını memnun edebilecek bir tarzdadır.

—o—

İtfaiye mütehassısı meselesi

Şehremaneti itfaiyede ihtisas peyda etmek için Viyanaya gönderecegi kimseler hakkında tetkikata devam etmekte olup bu baptaki kat'î karar Muhiddin bey Ankaradan geldikten sonra verilecektir.

—o—

4500 Hamal

İstanbul hamalları idare heyeti intihabına Pazartesi günü başlanacaktır. İntihaba Istanbulun muhtelif mahallerinde 4500 hamal iştirak edeceğinden intihap seyyar yapılacaktır.

İntihap pazartesi günü Istanbulda Salı günü öğleye kadar Beyoğlu öğleden sonra Boğaz ve Adalarda yapılacaktır. Lokantacıların intihabı çarşamba, marangozların perşembeye olacaktır.

—o—

Japon imperatorunun kardeşi geliyor

Japonya imperatorunun kardeşi prens Takamatsa ilk baharda şehrimizi ziyaret edecektir.

—o—

Hamdi B. İzmire gitti

Liman şirketi müdürü Hamdi B. İzmire gitmişti. Haber aldığımıza nazaran Hamdi bey İzmir limanında bazı tetkikatta bulunduktan sonra Ankaraya gitmiştir.

Doktor A. kutiel
Elektirik makineleriyle beloğukluğu, iktidarlığı, prostat, ademiktidar, bel gevşeklıği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi ed... Karaköyde Börekçi fırını sırasında 34.

Zayi makbuz

Bankamıza ait A. Z. B. markalı 1, 2, 3 numerolu üç sandık emanet kâğıdı ile cariyeye mahsus Gümrük irsaliye varakası zayi olduğundan işbu zayi varakaların hiç bir hükmü olmadığı ilân olunur.

Türkiye İş Bankası İstanbul Şubesi.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin Ünyon sigorta kumpanyasına yaptırınız.
Türkiyede bilafasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu - 2002

'Milliyet„ in edebî tefrikası: 100

AŞK GÜNEŞİ

Etem Izzet

ile sevdiğinizi biliyorum... hürmet ediyorum! Size bir kerre daha bu sözümü tekrar edecek değilim, Fakat emin olunuz ki ömrümün sonuna kadar sizi... hayır, hayır.. sizi değil sizin gözlerimi ve dimağımı kaplıyan hayalinizi, ruhunuzu seveceğim. Sizin bu yaradılışınızı sevmek te benim için ideal bir sevgi olacaktır. Hamra'nın bu aşka müsaade ve hürmet ediniz... Sizden yalnız bunu rica ediyorum.. Belki beni beş on gün sonra bir def'a daha görüşememek üzre kaybedeceksiniz. Hemen şimdi en uzak bir hastaneye tayinim için müracaatta bulunacağım...

Bir nutuk, bir sahne hitabesi gibi söylenen bu sözleri hayretle ve bir heykel gibi donarak dinledim. O kadar dikkatle, o kadar heyecanla dinlemişim ki hâlâ kelime kelime ezberimde ve sanki kulağımın dibinde boyna Murat tekrar edermiş gibi. Murat sözlerini bitirdikten sonra belki beni dinlemeye tahammül edemedi, belki dinlemek istemedi:

— Müsadenizle Hamra'nım...

Dedi ve odadan çıktı. Bir az evel sararan o yüz yeniden kızarmış, nil rengi gözler çukuruna sığmamış gibi irilmiş, nefesi daralmış ve sıklaşmıştı!

Dolaşık adımlarla odadan çıktı!

. . . . . .

Murad'ın bu haline hakikaten şaşıyor ve ona acıyorum. Et aşkının da insanlarda bu derece kuvvetli olabileceğini hiç bir zaman hatırıma getiremezdim. Bu aşka da hürmet etmek lâzım. Bunda da feragat, bunda da titiz bir hassasiyet ve berraklık var! Murad'ın son sözlerindeki incelik, saffet, yüksek feragatin ifadesi olabilir. Feragat ve titizliğin eseri olan aşklar hürmete layıktırlar. Ona ömrümün sonuna kadar acıyacağım ve hürmet edeceğim. Fakat ne acı şeydir ki bir insanın son yaşayış gününe kadar boynunun üzerinde ve ruhunun derinliğinde sürüyüp götüreceği ıztırabın âmili ben oluyorum! Bunda benim suçum yok, benim bilgim yok, benim vicdan azabım yok, benim teşvik ve tahrikim yok! Onun sinirlerini ben kurcalamadım, onun kalbine ben sokulmadım, ve.. Ben hiç bir şey yapmadım! O gördü, o beğendi, o sevdi, o ümitlendi, ve gene o bütün bu acılığın yükünü taşıyacak. Çok isterim ki unutsun ve bu inkisar onda en küçük bir iz bile bırakmadan silinsin gitsin. Ve.. bu lâzım. Aşkımızın, ıztırabımızın ayrılığı burda. Biz aşkta bir gaye ve emel tanıyan insanlarız. Bu itikadın çocukları için dünyanın altı ve üstü yoktur. Fakat et aşıkları kendilerinde bu kemali bulabilmek, kendilerine bu düşünüğü edinebilecekler mi?... Murad'ın beni sevmekte, benim için ıztırap çekmekte ne gayesi olabilir?. Bana sahip olabilecek mi?. Hayır!. Benim sevgimde hangi emeli, hangi sevgiyi tadabilecek?. Meçhul! Benim şahsiyetimde neyi sevebilecek?.. Bellisiz! Ben yalnız ben im... Bir başkası ben olamaz. O halde Murad'ın aşkı, onun ıztırabı sonuna kadar yalnız bir hududun içinde kasılıp kalacaktır: Hastalık! Hastalıktan ileriye geçemeyen aşklar eskici pazarlarındaki eşyadan daha kıymetli değildirler. Bunun için de Murad'a acıyacağım! Hasta aşıklar iyiliği daima yenilikte bulurlar. Hiç bir zaman ve dünyanın hiç bir devrinde iddia edemiyeceğiz ki bütün insanlar idealist ve bütün aşklar ideal aşktırlar. Dünya makineleşiyor ve şehvet birer aşk zanbağı halinde kırlarda ve kaldırım kenarlarında bitiyor. İnsanlar makinaya yalnız bir şey veremiyeceklerdir: His düşünüş ve vicdan... Fakat bütün insanların makinalaştığını göreceğiz. Yalnız istiyelim ki makinalaşan insan vicdanını kaybetmesin.. Yoksa kürenin üzerinde daima karanlığa göz açmak çok güç olacak! Ve.. makinanın bu keskin, ateşten ağzı insan ve vicdanlardaki müesses itiyatları eritip götürecek. Cemiyetleri bu inkiraz ve yıkıntıdan kurtarmak için idealin yükselttiği kalelerle tahkim etmek lâzım. Milletler şimdiden bütün güçlerini bu hedef üzerinde seferber ediyorlar. Bunun için en küçük bir aşkı bile bir cemiyet karakterinin misali bilerek onları millet saflarının derinliğine bakan adeselerle görmeye kendimizi alıştırmalıyız ve yarının çocuklarına daima bu tek şeyi söylemeliyiz:

— İdealist olunuz ve cemiyetimizi doyasıya seviniz..

5 İkinci Teşrin....

Bu komedyanın saklanacak tarafı kalmadı galiba?. Dillerimiz ne kadar durmaya çabalasalar kalplerimiz konuşuyor. Korkuyorum ki bir saniye gelecek kalplerin bu vecitli tanışıklığı bir isyan hamlesi olup haykıracak:

— Hasan!..

— Hamra!.

O zaman ne doktorun sıkı tenbihleri, ne hiç bir korku ve endişe bizi birer ateş dalgası gibi birbirimizi kucaklamaktan alıkoyamıyacak ve tahassürün azgın heyecanı dudaklarımızda alevlenecektir!

Bu sabah gene onun yanındaydım. Su istedi... verdim. Sonra:

— Bir az yardım eder misiniz oturayım?...

Dedi.

— Bir saniye yastıkları hazır edeyim...

dedim. Neş'eli neş'eli:

— Teşekkür ederim....

dedi. Bir az sonra kaldırdım, oturttum. Sordum:

—Rahat mısınız?.

Yüzünde hafif bir tebessüm dalgalandı:

— Çok rahatım sizi yordum.

Cevabını verdi ve konuşmamız devam etti:

BİTMEDİ

Kansızlık, sinir, romatizma, verem, kemik ademi iktidar, tasallübü şeraya gevşekliği, göğüs hastalıklarına
HASAN KUVVET ŞURUBU ga

Meşhur
KONTİNENTAL
Yazı makinelerinin en son modellerini görmeden hiç bir yazı makinesi mubayaa etmemelisiniz.
YALNIZ İstanbulda büyük Postane caddesi 21 numaralı (KONTİNENTAL) mağazasında satılmaktadır.
Tel. İst. 3100
CONTINENTAL
Anadolu şehirlerine acentalar istenliyor.
Umum Türkiye Cumhiyeti vekiline müracaat.
HERMANN HORNŞTAYN
Beyoğlu Posta kutusu No. 326

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
YEDİNCİ TERTİP
5. İNCİ KEŞİDE
11 KÂNUNUEVVEL 1929
Büyük ikramiye:
50,000 liradır
Ayrıca:
25,000
15,000
12,000
10,000 Liralık ikramiyeler
ve 10,000 » Bir mükâfat

Manisa vilâyetinden:

İsimleri zirde gösterilen yollardaki imalât inşaat hizasında muharrer keşif evvelleri üzerinden (balâda gösterilen saatlara) 30 Teşrinisani 929 tarihine müsadif cumartesi günü ne kadar müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş olduğundan fazla tafsilât almak isteyenlerin müddetinde mezkûre zarfında vilâyet Nafıa baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

* * *

Yapılacak ameliyatın nev'i	Bedeli Lira	keşif K.	yolun ismi
368—60+218 kilo metreleri arasında maa temel ve kasası şosa inşaası ve 30 metre tulünde istinat duvarı inşaası	18582	83	Borlu - Demirci
Yolun muhtelif kilometrelerinde otuz metre tulünde harçlı kârgir istinat duvarı ile iki adet 0,60 beş metre bir bir adet üç metre aralarında beton arme menfezlerinşaası.	8303	81	Borlu - Demirci
Yolun 3+500—4+900 kilometreleri arasında 1400 metre tulünde kırma taş ve kokaj ferşile silindirajı.	14684	46	Kırkağaç-Gelenbe
Yolun 12+000—14+000 kilometreleri arasında iki metre tulünde kırma taş ve kokaj ferşile silindirajı	13325	60	Akhisar - Mermere
345—20+345 kilo metreleri arasında bir kilometre tulünde bilokaj ve kırma taş ile siilindirajı	12146	30	Manisa - Akhisar
000—12+902 kilometresinde 2902 metre tulünde ve an 26,60 metre tulünde on adet muhtelif açıklıklarda beton arme menfez inşaası.	17800	72	Salihli - Borlu

Kırkağaç-Glenebe yoluna ait teklif mektupları 30 Teşrinisani 929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörtte: Akhisar-Mermere yoluna ait teklif mektupları yevmi mezkûrda saat 14 de: Manisa-Akhisar yoluna ait teklif mektubu yevmi mezkûrda S. 15 de: Salihli-Borlu yoluna ait teminat mektubu saat 15 de: Borlu-Demirci yoluna ait teminat mektubu yevmi mezkûr saat 1-2 16 da kabul edilecek ve o saatlarda münakasaya başlanacaktır.

Hakikî Bomonti Gazozlarının Alameti Farikası

Gazoz şişeleri üzerindeki kapsolumuz — Gazoz şişeleri üzerindeki etiketimiz

Gazoz kapsol ve etiketlerimizin taklit edildiği görüldüğünden hakikî Bomonti gazozunu içmek arzu edenler kapsol ve etiketlerimize dikkat etmelidirler.

Vakıf umum müdürlüğünden

Galeli imareti ambarında mevcut halı kırpıntıları müzayede ile satılmak üzere teşrinisaninin yirmi yedinci çarşamba günü saat dörtte ihalesi icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzre her gün levazım idaresine ve ihale günü de idare encümenine müracaatları.

Mülga Malûlini askeriye muavenet heyetinden:

Heyetin Veznecilerdeki binasında mevcut bir adet müstamel Ford otomobili ile sinema makineleri Millî filimler, hurda demir, müstamel portatif sandalyalar, halı, kanape, koluk, masa, ve saire şehri halin otuzuncu cumartesi günü saat on dörtte bilmüzayede satılacağından şimdiden eşyayı görmek istiyenlerin her gün saat 11 den itibaren mezkûr heyet binasındaki tasfiye heyetine müracaatları.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden

Nohap şirketinin inşa etmekte olduğu hatlar üzerinde inşası mukarrer beş adet demir köprü — Kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa 23/12/29 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Devlet demir yolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15,30 a kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 50 lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Diyarbekir Nümune Hastanesine kapalı zarf usulile 149 kalem ilâç ve Tıbbî malzeme münakasaya konulmuştur. Münakasa müddeti 7 Teşrinisani 929 tarihinden yirmi gündür. aZrflar 26 Teşrinisani 929 Salı günü saat on beşe kadar kabul olunur. Taliplerin şeraiti anlamak üzre şimdiden Sıhhat ve İçtmaî Muavenet vekâleti İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve Istanbulda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Kâğıt ve karton mübayaası:

Tütün inhisarı umum müdürlüğunden:

İdare için muhtelif eb'adda 286,000 kilo karton ve 591,000 kilo kâğıt mübayaa edileceğinden taliplerin şartname ve numuneyi almak üzre her gün müracaatları ve 2/12/929 pazartesi günü saat 10,30 da fiatlarını kapalı zarfla %7,5 teminatı muvakkatelerile birlikte Galatada mübayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

Istanbul yatı mektepleri mubayaa komisyonu reisliğinden

1 — Gazi paşa, Dumlupınar, Hakimiyetimilliye yatı mekteplerinin 930 senesi mayısı sonuna kadar ihtiyaçları olan kuru fasulye, nohut kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — Ortaköyde Gazi paşa yatı mektebinin kara cihetindeki duvarın yıktırılması, demir parmaklık, kapı, mermer merdiven ve teferruatının yapdırılması keşfiname ve şartnameleri mucibince kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

İhaleler 9-12-929 pazartesi saat 16 da Ortaköyde Gazi paşa mektebinde Istanbul yatı mektepleri mübayaa komisyonunda icra edilecektir. % 7,5 nisbetindeki muvakkat teminat akçeleri Fındıklıda yüksek mektepler muhasibi mes'ullüğüne yatırılacak, almacak makbuzlar teklif zarfları içine konularak saat 16 dan evel komisyon reisliğine verilecektir. Şartnameler her gün komisyon kâtipliğinde görülebilir.

Manisa vilâyetinden:

1— Manisa mektepleri için 10-12 yaşındaki çocuklara mahsus üç yüz adet mektep sırası beheri 12 lira kıymeti muhammene üşzerinden.

2— Manisa mektepleri için 8-10 yaşındaki çocuklara mahsus üç yüz elli adet sıra beheri 10 lira kıymeti muhammene üzerinden:

3— Kânunuevelin yedinci cumartesi günü saat on dörde kadar müddetle ve ayrı ayrı kaimelerle münakasaya çıkarılmıştır. İhalesi vakti muayyende encümeni vilâyet huzurunda icra edilecektir.

4 — Şartname, resim ve keşifnamesini görmek ve daha fazla tafsilât almak isteyenlerin vilâyet maarif müdürlüğüne müracaatları.

Manisa vilâyetinden:

1 — Manisa vilâyeti baktiriyoloji hanesi için 1150 lira 45 kuruş muhammen kıymetinde muhtelif alât alınacaktır.

2 — Bu alâtın envamı mübeyyin liste İzmir Istanbul sıhhat müdürlüklerinde mevcuttur.

3 —Münakasa müddeti 7Kânunuevel929Cumartesi günü saat 14 de kadardır

4— Teminata müstenit olmayan teklifat nazarı itibara alınmaz.

5 — Fazla tafsilât almak isteyenlerin vilâyet sıhhat müdürlüğüne müracaatları

EDİRNE KONSERVELERİ GELMİŞTİR
Her çeşit sebze konserveleri, zeytin yağlı dolma ve yemekler kıvırcık ve dana etinden kebaplar, beyin, dil, yanak konserveleri piliç kızartmaları, balık blâkisi, her türlü komposto ve marmolatlar
Çok müsait şeraitle satış yapılır
Toptan ve perakende satış mahalli: Sirkeci Hocapaşa hamam sokak No. 9 Tel. İst. 2789

Kâğıt ve karton mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden

İdare için mübayaa edileceği ilân olunan kâğıt ve kartonlara ait teklif mektuplarının tevdii için gösterrilen 2/12/929 tarihi 11-12-929 Çarşamba günü saat 10,30 a kadar temdit edilmiştir.

KARON Alman kitaphanesi Beyoğlu Tünel meydanında 523

Erzak ve saire münakasası

Yüksek orman mektebi rektorluğundan:

Mektebimizin yedi aylık erzak ve levazımı sairesi kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talipler şartnamelerini görmek üzere her gün münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 27/T. sani 929 çarşamba günü saat on dörtte defterdarlık binasındaki müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelsinler.

Yağmurlu zamanlarda

Ve hatta fırtınalı havalarda, pasajlara ve ya balkonların altına sığınmağa lüzum yoktur. Zira:
En birinci malzeme ile imal olunmuş ve Muflon astariyle empermeablize bir hale gelmiş gayet modern ve kusursuz bir biçimde
EKSELSİOR
PARDESÜSÜNÜ
Giydiğiniz takdirde bilâ perva yürüyebilirsiniz.
UCUZ-PRATİK-ŞIK
Bilûmum levazımatı iksaiyenizi yalnız Galatada Karaköyde Poğaçacı fırını ittisalindeki muhallebicinin üstünde
EKSELSİOR
Büyük elbise mağazasından tedarik ediniz.
Kadın, erkek ve çocuklara mansus kostüm, palto, pardesü ve muşambaların en müntahap çeşitleri mevcuttur.
Tediyatta teshilât

Seyrisefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 2740

TRABZON BİRİNCİ POSTASI
(CUMHURİYET)vapuru 25 teşrinisani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

İzmir - Mersin sür'at postası
(KONYA) vapuru 26 Teşrinisani Salı 12 de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alaiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alâiye, Antalya, kuşadası, İzmire uğrayarak gelecektir.

Ayvalık sür'at postası
(MERSİN) vapuru 26 teşrinsani Salı (17) de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrayacaktır.
Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI
KARA DENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI
Sakarya
vapuru 24 teşrinisani Pazar
günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında acentalığına müracaat. Telefo:Iustanbul 2134

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI
Seri, lüks karadeniz postası
Bülent vapuru 24 Teşrinisani
Pazar günü akşamı saat 18 de
Sirkeci rıhtımından hareketle [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize] ye azimet ve avdet edecektir.
Muracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1154
Dikkat: Her hafta Pazar günleri kat'i olarak vapurlarımız muntazamen arekhet edecektir.

TAVILZADE MUSTAFA ve biraderleri vapuru
Muntazam Ayvalık Ekspresi
Tavilzade vapuru
Teşrinisaninin 25 inci pazartesi günü akşamı saat on yedide Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçük kuyu, Altınoluk Edremit, Burhaniye ve Ayvalık iskelelerine azimet ayni iskelelere uğrayarak avdet edecektir.
Mahalli müracaat: Yemiş Tavilzade biraderler. Telefon Istanbul 2210

YELKENCİ
Kara deniz lüks ve sür'at postası
SAMSUN
VAPURU
27Teşrinisani çarşamba
günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru (Zonguldak İnebolu, Samsun, Ordu Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye gidecektir.
Tafsilât için Sirkecide yelkenci hanında kâin acentasına müracaat. Tel. İstanbul 1515

MAMA
Dr. H. ŞİNASİ
Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

"Lütfen bir pâket Gillette bıçağı veriniz!"
Dünyanın en âlâ traş bıçağını eld ğınızdan emin olabilirsiniz. Gillette bıçakları en iyi sınıf çelikten imâlolunarak dikkatli muayeneden sonra pâketlere vazolunur. Gillette in yalnız cihangümul rağbeti kendi evsafını tayin eder.
Gillette

Mesajeri Maritim ve Pako Kumpanyalarının vapuru ile
Güzel seyahatler
Her hafta "Marsilya" ya hareket eden vapurlar Pire ve Napoli limanlarına dahi uğrarlar. Tafsilât almak üzere Karaköyde Lorant Rebul ve şürekâsına müracaat olunması. Telefon Beyoğlu 203 - 204 - 1704

TİYATROLAR ve SİNEMALAR

ŞEHREMANETİ Tepebaşı tiyatrosunda bu akşam saat 21/30 da
Katil
3 Perde
Cuma günleri matine saat 15/30 da
Her cumartesi akşamları için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Bu akşam 9,5 da Kuşdili tiyatrosunda komik Cevdet Bey
Paris Paçavracıları
Karakaş Ef. iştirakile dram 6 p.
Bülbülî Hafız Ahmet B. saz heyeti.

Dr. İhsan Sami
Öksürük şurubu
Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır.
Divanyolu S. Mahmut türbesi 189

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

PAZAR
24 T. SANİ 1929

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders ve havadis.

Tertip eden muallim Naime Halit ve Ahmet Halit

Kıraat

Yağmur

Yağmuru ne yağdırıyor?

Siz havadan boşalan yağmurların nasıl ve nereden yağdığını biliyor musunuz?

Bilirsiniz ki yağmur yağdığı zaman sokaklarda göl ükler teşekkül eder, dereler akar, hatta bazı şiddetli yağ nurlarda seller hasıl olur. Fakat yağmur dinip hava açıl ıktan bir zaman sonra her taraf kurur, sular ortadan kaybolur; hiç yağmur yağmamış zannedilir.

Acaba bu sular nereye gitmiştir?

Suyun bir kısmı tebahhur etmiştir. Çay kabından çıkan dumanın havalandığını görmüşsünüzdür. Su duman haline gelirse "su tebahhur etmiştir" denir; ve bu dumana da "buhar" ismi verilir.

Buhar havaya yükselir. Buhar dünyadaki bütün göllerden, nehirlerden yükselir. Büyük denizlerden bir çok su buhar halinde yükselir.

Hava buhar doludur. Buhar yükseldiği zaman soğur ve küçük su taneleri teşekkül eder. Bu küçük su taneleri nin binlercesi biraraya gelir; bunlar bulutları teşkil ederler.

Rüzgâr bu bulutları havada sürükler. Bunlar daha başka su damlalarile buluşurlar. Rüzgâr, bu bulutları, bu bulutlardan daha soğuk bir havaya rasgelinceye kadar sürükler. Bulutlar soğuk havada sürüklenirken ne hacmde geldiğini zannedersiniz? Küçücük damlalar bir araya gelir, büyük damlalar olurlar.

Damlalar yavaş yavaş büyüdükçe büyürler. O kadar büyürler ki hava onları kaldıramaz, düşmeğe başlarlar. Bu zaman (yağmur yağıyor) deriz.

Yağmurun ne faydaları vardır?

Eğer yağmur yağmazsa yiyecek çok şey bulamayız. Çünkü nebatları büyüten yağmurdur.

İnsanlara ve hayvanlara nebatlar gıda temin eder. Dünyanın bazı yerlerinde ekinleri büyütecek yağmur az olduğundan ahali çok sıkıntı çekerler. Dünyanın bazı kısımlarında yağmur okadar boldur ki nebatlar çok çabuk büyür, ahaliye çok gıda temin ederler.

Giyecek elbiselerimize de yağmurun tesiri vardır. Giydiğimiz pamuk ve ketenin de büyümesi yağmura bağlıdır. İçinde barındığımız evlere sahip olabilmemiz için de yağmur lâzımdır. Kereste yaptığımız ağaçların büyümesi için de bir çok yağmur lâzımdır.

Yağmurun başka bir faydası da vardır. Yağarken havadaki tozları da temizler. Yağmurdan sonra havanın ne kadar temiz olduğuna her halde dikkat etmişsinizdir.

Yağmur olmasaydi içecek su da bulamıyacaktık.

* * *

Günün havadisleri

Çiçek gibi memleket

Yalova, çiçek gibi bir memleket oluyor. Kaplıcaya giden iki sıra ormanlar arasında tertemiz yollar açılıyor. Oteller, gazinolar açılıyor. Sözün kısası ancak şimdi Yalova oluyor.

—o—

Parayı iç eden memur

Ağırceza mahkemesi dün bir mühendisin davasını görmüş. Suphi B. ismindeki bu mühendis 600 küsur lirayı iç ettiği için mahkemeye verilmişti. Dün mahkeme 3 saat dinledi. Müddei umumînin iddiasını söylemesi için bu dava başka güne kaldı.

—o—

Çivi kesmeye başladık

Bir iki gündür havalar bozdu. Kara yel her yeri donduردu. Hepimiz çivi kesmeğe başladık. Rasathane müdürü Fatin Efendi soğukları için diyor ki:

— Artık kış geldi. Havalar soğudu. kar yağmıyacak ama bu soğuklar böylece devam edecek.

Kimsesiz çocuklar yurdu

Şimdiye kadar kışta kıyamette sokak sokak dolaşan kimsesiz çocuklar artık himaye edilmiye başlandı. Şehremaneti bu fakir yavruları yeni açtığı kimsesiz çocuklar yurduna yerleştirmiye başladı.

—o—

Etrafımızı görelim yahu..

İstanbulun bir çok sokakları karanlıktır. Bunu gören Şehremaneti buralarını aydınlatmak için 500 lamba asmaya karar verdi. Azacık etrafımızı görelim yahu!

—o—

Et 10 kuruş fırladı

Et on kuruş birden fırladı. İstanbulda daha iki günlük hayvan olduğu söyleniyor. Bu sene et, geçen senekinden daha pahalı olacak diyorlar.

—o—

Gözleri aydı ...

Üsküdarla Haydarpaşa arasındaki tramvay, ay başından işliyor. Üsküdarlıların gözü aydı. Arabacılar, bu i-

Amerikada herşeyin büyüğünü, azametlisini yapmak bir itiyat olmuştur. Şehirler mütemadiyen yeniden yapılıyor, en yeni vesaitle teçhiz ediliyor. Bu resimde gördüğünüz muazzam asma köprü Hudson nehri üzerine kurulmuştur. Bu köprünün diğer kısımları de ikmal edilmektedir.

ki yer arasında papeli verme den adım atmıyorlardı.

—o—

Tekaüt hocaların maaşı

Tekaütlükten sonra tekrar işe alınan muallimlerin eski maaşları eskilik hakları ne olursa olsun maaşları 1500 kuruştan başlıyacaktır.

—o—

Buğdaydan çıkan dava

Kanada buğdaylarının Amerika buğdayı diye getirilmesinden çıkan dava için gümrük başmüdürü:

— İş temyiz mahkemesindedir, hazinenin bu yüzden zarar çekmesine razı degiliz! diyor.

—o—

Şerif bey gitti

Polis müdürümüz Şerif B. Edirnenin kurtuluş bayramında hazır bulunmak için Edirneye gitti.

Kimsesiz yavrulara çukulata tevzii

Darülâcezedeki ilk mektebin kimsesiz yavrularına çukulata tevzii suretile ibrazı mürüvet ve şefkat eyleyen Kadıköyünde moda caddesinde Cafer ağa mahallesinde muhtar sadrettin sokağında 2 No. Mühendis Ali Rıza beyin hanesinde Fatma İclâl hanıma Darülâceze müdiriyetine beyanı tesekkür ediliyor.

Darül'aceze müdürlüğünden:

Darül'acezeye bir sene müddetle beş yüz kiloya kadar muktazi birinci Ekmeğin kapalı zarf usulile münakasası 23 Kânunuevel 929 Pazartesi günü icra ve teklifnameler saat on dört te küşat edilecektir. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçelerile Darül'acezeye müracaatları.

* * *

Darül'acezeye muktazi beş yüz kilo tuzsuz tereyağının kapalı zarf usulile münakasası 23 Kânunuevel 929 Pazartesi günü saat on dörtte icra kılınacağından taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçeleriyle birlikte Darül'aceze müdiriyetine müracaatları.

Gerede malmüdürlüğünden:

Geredenin 15 kilometre garbında Bolu ve Adapazarı şosesi üzerinde seneliği beşer yüz lira bedel muhammenle reşadiye gölünun iki senelik balık resmi 17-11-29 dan itibaren bir ay zarfında pazarlıkla intac edileceğinden talip olanların Gerede mal kalemine müracaatları.

İstanbul Mahkemei Asliye Birinci Ticaret Dairesinden:

Mehmet Halit, Münir Hüsrev ve Bekir Sıtkı kolektif şirket vekili; Feridun Fikri bey tarafından muta arzuhal üzerine İstanbulda tütün gümrüğünde Cumhuriyet buzhanesinde mevcut 392 teneke ve 5292 kıye yağın bilmüzayede furuhtuna karar verilmiş olduğundan müzayedeye iştirak etmek isteyenlerin 26 teşrinisani 929 tarihine müsadif Salı günü saat 10 da mahali mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

Emvali Metruke Müdiriyetinden:

Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Nev'i	İcarı L.	K.
Üsküdar	Yeni mahalle	Andonaki	20	Hane	180	S
Topkapu	Bayazıt	Meyhane	8	"	100	"
"	"	"	8	Dükkân	30	"
Kadıköy	Osmanağa	Nüzhet Efendi	49	Hane	144	"
Samatya	Sancaktar Hayrttin	Koca Mustafapaşa	257	Maa oda dükkân	100	"
"	"	"	238	Dükkân	36	"
Edirnekapu	Çakırağa	Yanaki kalfa	14/10	Hane	48	"
Fatih	Karagümrük	Löküncüler	20/22	Dükkân	7	$
Eyüp	Czrikasım	Çömlekçiler	23	Maa oda dükkân	84	S
Kadıköy	Caferağa	Yeni sokak	10	Hane	240	"
"	"	"	12	"	240	"
Tophane	Süheyl Bey	Tulumba aralığı	6/10	"	3,50	$
Galata	Yenicami	Fermeneciler	53	Dükkân	36	"
Burgazda	Çarşı	Çarşı caddesi	1/3	"	5	"
"	"	"	21	"	60	$

Balâda evsafı muharrer emlâkin bir sene müddet ve hükûmetçe talep vukuunda tahliye edilmek üzere 3/12/929 tarihine müsadif Salı günü saat 14 de bilmüzayede ihaleleri mukarrerdir. Taliplerin %17,5 hesabile teminat makbuzlarile Emvali metruke icar komisyonuna müracaat eylemeleri.

Bu gün saat 16 da matine olarak

FRANSIZ TİYATROSUNDA

BÜYÜK FRANSIZ OPERET HEYETİ

tarafından VERONİK opereti temsil edilecektir. Akşamı saat 21.1/4 te

LES CLOCHES DE CORDEILLE

Pazartesi akşamı: LES SALTİNBANK

Çarşamba ve perşembe akşamları Gala olarak

Pariste pek çok muzafferiyetler ihraz etmiş olan

GI BOULETTE

opereti temsil edilecektir.

Mühim fırsat

Değirmen yaptırmak isteyenlere

Konya istasyonu depolarında mahfuz bulunan ve Lotr fabrikası mamulâtından olan tam, mükemmel ve modern bir dakik değirmenine ait 100 beygir kuvvetinde motör, kazan, vals, silindir ve saire ve saire gibi alât ve edevat ehven fiatle satılıktır.

Fırsattan istifade etmek isteyenlerin Konyada Merkez otelinde Aziz Beye, İstanbulda Galatada Ömer Abit Han İkinci kat No. (6) ya müracaat eylemeleri.

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Mehmet Tevfik B. nin 17582 ikraz numaralı deyn senedi mucibince Emniyet Sandığından istikraz eylediği meblâğ mukabilinde Sandık namına merhun bulunan Çarşiikebirde Yağlıkçılar caddesinde eski129 ve yeni 95 numaralı ve onbeş arşın arsa üzerine mebni bir kattan ibaret bir dükkânın nısıf hissesi vadesi hitamında borcun verilmemesinden dolayı satılığa çıkarılarak ikiyüz elli lira bedel ile müşterisi namına kat'i kararı çekilmiş iken bukere yüzde on zam ile başka bir müşteri çıkarark müzayede bedelini ikiyüz yetmiş beş liraya iblağ eylemiş olması cihetile mezkûr dükkânın nısıf hissesinin 27-11-929 tarihine müsadif önümüzdeki Çarşamba günü tekrar son müzayedesinin icrası ve muamelesinin ikmali mukarrer bulunduğundan talip olanların mezkûr gün de nihayet saat onbeşe kadar Sandık idaresinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

İzmir belediye riyasetindan:

Belediyenin zührevî hastalıklar dispanseri için muktezi (Neo) ve (Miyo) salvarsanının mübayaası kapalı zarfla münakasaya vazedilmiştir.

Taliplerin şeraiti, levazımatın evsafını görmek ve münakasaya girmek üzre 24-11-929 tarihinden itibaren 14-12-929 da saat 16 ya kadar Belediye mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur.

HİMAYEI HAYVANAT CEMİYETİ

Ökse ile kuş tutanlara karşı şiddetli bir mücadele açmıştır.

Küçük kedi ve köpekleri sokaklarda birakmak mucibi mücazattır. Bu hayvanları cemiyetin merkezine birak malıdır. Fukara ehali hayvanları için her gün meccanen tedavi ile meşgul bir baytarımız vardır. Cemiyetin merkezi: Şişli Osman bey Ahmet Bey sokağında numero 84.

Istanbul baytar müdüriyetinden:

İktisat vekâleti namına satın alınacak 88 adet tul ve irtifa ve muhiti sadrı ölçecek ve müdürüyetteki nümüneye muvafık ölçü bastonları münakaşaya vazolunarak 15 Kânunevvel 929 Pazar günü defterdarlıkta saat 15 te ihale edileceğinden talip olanların münâkasa şeraitini anlamak üzre müdiriyete müracaatları ilân olunur.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Klevi maadin turabiye ve mağnizyum siyanamitlerinin istihsaline ait muaddel usul" hakkında 9 Teşrinisani 927 tarih ve 740 berat numarasile mukayyet müracaatname mucibince bir kıt'a ve gene "Klevi maden turabiye ve mağnizyum siyanamitlerinin istihsaline ait muaddel usul" hakkında 9 Teşrinisani 927 tarih ve vilâyet evrak kaleminin 31343 numarasile mukayyet müracaatname mucibince bir kıt'a ve "Yüzde nispeti yüksek kalsyum siyanamit ve yahut bunların mahlûtunu istihsale ait muaddel ameliye hakkında 10 Teşrinisani 927 tarih ve 649 numara tahtında bir kıt'a ki cem'an üç kıt'a ihtira beratı istihsal edilmiş idi. B ukere mezkûr ihtiralar füruht veya icara verileceğinden iştirasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbulda yeni postane arkasında Aşır efendi kütüphanesi sokağında Türkiye hanında 18-22 numarada mukim vekili İstok efendiye müracaat eylemeleri .

İst. Mınt. Ticaret Müdiriyetinden:
Hâli tasfiyede

ANADOLU TİCARETİ UMUMİYE

Türk Anonim şirketi hissedarları kânunuevelin Dokuzuncu Pazartesi günü saat onbirde Galatada Nazlı hanında şirket merkezi idaresinde sureti fevkalâdede içtimaa davet olunurlar.

Hey'eti umumiyeye iştirak edecek hissedarların içtima gününden bir hafta evel hamil oldukları hisse senedatını veya bunlara mütesarrıf olduklarını müspit vesaiki şirkete tevdie mecburdurlar.

Ruzname:

Ticaret kanununun 455 inci maddesine tevfikan bilânçonun tasvibi.

Şehremaneti ilânları

Şehremanetinden: Aksaray yangın yerinde 2155 ve 2159 numarita numaralı arsalar arasında 39,31 metre murabbaı arsanın metre murabbama 12 lira kıymet takdir olunarak satılmak üzre çin açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek ve mek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 15 Kânunevvel 929 pazar günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Büyükdere mahallesinde Çayır sokağında numarasız tarla kiraya verilmek için açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 15 Kânunevvel 929 pazar günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Eyüp Camiikebir mahallesinde bahriye caddesinde 82 numara dükkân kiraya verilmek için açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 15 Kânunevvel 929 Pazar günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Bedel keşfi 246 lira 81 kuruş olan Heybeli adada İsmetpaşa rıhtımının arkasındaki isim taşı yazısının değiştirilmesi açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi ve keşif evrakını görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 15 Kânunevvel 929 Pazar günü levazim müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Emanet matbaasında şimdiye kadar basılan ve 930 senesi Nisanı nihayetine kadar toplanacak olan kâğit kırpıntıları satılmak üzre kapalı zarfla münakaşaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi almak için her gün levazım müdürlüğüne gelmeleri. Teklif mektuplarını da ihale günü olan 15 Kânunevvel 929 pazar günü mezkûr müdürlüğe vermeleri.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Pullu sigara makinelerinin ve buna mümasil şeyler için kesme tertibatı hakkında" On beş sene müddetle 651 numara tahtında ve 27 Şubat 928 tarihinde Sanayi müdiriyetinden bir kıt'a ihtira beratı istihsal kılınmıştı. Bu kere mezkûr ihtira füruht veya icara verileceğinden iştirasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbulda yeni postane arkasında Aşır efendi kütüphanesi sokağında Türkiye hanında 18-22 numarada mukim vekili İstok efendiye müracaat eylemeleri.

Gebze Hukuk Hakimliğinden: avşancıl karyesi ehalisinden Müfide H. tarafından zevci Ahmet oğlu Hüseyinin seferberlikte tahtı silaha almarak memleketten o vakittenberi hayat ve mematından haber alınmadığı ve hakkında vefat etmiş bulunduğundan bahsile vefatına hükûm itası davasının ikame olunduğu ve bu baptaki muhakeme 23 Kânunu evel 929 tarihine müsadif Pazartesi günü saat onbire talik kılındığından yevm ve saati mezkûrda Müddealeyh Hüseyinin hayat ve mematı hakkında malûmatı olanların mahkemeye bildirmeleri lûzumu ilân olunur.

Preventorium müdürlüğünden:

Validebağında Preventorium erazisi dahilinde inşa edilecek pavyonun kapalı zarfla münakaşa ihalesi 9/12/929 saat 14 te Fındıklıda yüksek mekteple mühasibi mes'ullüğünde müteşekkit komisyon tarafından yapılacaktır. Taliplerin yevmi mezkûrda teminatı muvakkate ile mühasibi mes'ullikte hazır bulunmaları, keşif ve projeleri görmek üzerede münakaşa müracaatları ilân olunur.

BAKÜS RAKISI

Mes'ul müdür: Burhaneddin